

REGO

☆ **RUSIA ESPERANTO-GAZETO** ☆

movada revuo en kunlaboro kun REU

Nº 4 (59) aŭgusto 2010

Lena kaj Jura Karcev
kun la infanoj:
Ĵenja, Danja, Maŝa –
en la supra vico kaj
Jasja kun Ljusja –
inter la gepatroj

en la numero

*rakontoj kaj impresoj pri GelERT kaj REK
la 27-a REK okazos en Ĉeboksari
Nija kaj Valentin Melnikov pri denaskismo
renkonte al 20-jariĝo de REU
germana ambasadoro en Moskvo – honora patrono de UEA
Noam Chomsky en Esperanto
tradukitaj rakontoj de Vitalij Bianki
“Bulteno de REU”, novaĵoj, anekdotoj kaj multo alia*

Moskvo, 2010

enhavo

- 01 *GelERT-2010*
- 01 *Sendifina grupa laboro ĉe Nigra maro*
- 04 *Pri Esperanto, GelERT-2010 kaj ne nur...*
- 06 *Denove pri denaskuloj (V.Melnikov)*
- 08 *La denaskuloj respondas (N.Melnikova)*
- 10 *Peterburga Kongreso: impresoj de gastino*
- 13 *Naciaj diraĵoj E-veste (parto 9)*
- 22 *Honora patrono Umesao Tadao forpasis*
- 23 *La unua simbirskia E-prezidanto*
- 25 *La sekva Kongreso okazos en Ĉeboksari*
- 25 *Rezolucio de la 95-a UK*
- 26 *Renkonte al 20-jariĝo de REU*
- 29 *Jarlibro 2010 aperis*
- 29 *La Komitato de UEA elektis en granda unuanimeco*
- 30 *Forpasis Aleksandr Krasuckij*
- 30 *Premio Deguĉi al Philippe Chavignon*
- 30 *Sep elstaraj E-agantoj diplomitaj en Havano*
- 31 *Starto de la retejo <e-kluboj.ru>.*
- 31 *Ulrich Brandenburg – nova honora patrono de UEA*
- 32 *Novaj REU-membroj por 2010*
- 33 *Kotizoj de REU/REJM por 2010*
- 34 *Novaj (inter)klubaj projektoj*
- 34 *Novaj rekordoj ĉe KER-ekzamenoj*
- 35 *Subvencio Cigno por du projektoj*
- 35 *Revene al la temo (V.Aroloviĉ)*
- 36 *Frusomero kelkfaze, kelkfote (M.Karceva)*
- 37 *Helpo al E-biblioteko*
- 37 *Plena verkaro de Zamenhof fariĝis malmultekosta*
- 38 *Rezultoj de la Belartaj Konkursoj*
- 39 *Mejloŝtona verko de Chomsky nun en Esperanto*
- 39 *Forpasis Vjaĉeslav Te*
- 40 *Tri premioj de Fondaĵo Grabovskij*
- 40 *“Ĝemeltagoj ĉe Volgo”*
- 41 *Nova ĉapitro el “La urbo Goblinsk” (M.Bronŝtejn)*
- 46 *Tradukitaj rakontoj de V.Bianki*
- 48 *Du versaĵoj de Klara Ilutoviĉ*
- 33, 35, 37 *Anekdotoj*
- k3 *Al Anatolo Gonĉarov okaze de la 70-jariĝo*
- k3 *Proverboj tradukati impetas, en vian kapon sin petas*
- k4 *Akvomelonaj motivoj dum GelERT-2*

Insigno de la jubilea REK. Vidu ĉe la p. 10 impresojn pri la Kongreso

REGo

(Rusia Esperanto-Gazeto)

№ 4 (59) aŭgusto 2010

aperadas ekde 2000

redaktas **Garik Kokolija**
kunredaktas **Viktor Aroloviĉ**
kunlaboras **Maksim Griŝin**

*materialoj de REGo povas esti
represataj, kondiĉe ke la tekstoj restos
senŝanĝaj kaj estos indikita la fonto*

*poŝta adreso: Pjaticnikoje ŝosse 45 – 105
125310 Moskvo, Rusio
retadreso <gazeto@mail.ru>*

abontarifoj por 2010:

*por loĝantoj de Rusio kaj aliaj landoj
de KŜŜ – 350 rubloj sendendaj al:
Коколия Георгий Владимирович
Пятницкое шоссе 45 – 105
125310 Москва*

*por loĝantoj de aliaj landoj – 20 eŭroj
pagendaj al la konto **kklg-r** ĉe UEA*

Al Anatolo Gonĉarov okaze de la 70-jariĝo

Ree preterflugas jaroj
kaj foriĝas kiel fulmo.
Bonegas ĉiuj anim-malŝparoj.
Spiru per plena pulmo!

En esperantistaro Vi – suna persono,
Vi – hela tago, sed ne krepusko.
Ne vane oni parolas: ruliĝanta ŝtono
ne kovriĝos per musko.

Konatigis nin malkonsento,
Sed, malgraŭ tio, gravas nur:
de ĉi tiu momento

Vi – ekzemplo por iu el rur’.

Enanime restu ĉiam juna!

En jubilea ĉi jaro mi kore gratulas vin.

Plej bona tempo estas nuna!

Feliĉon, sanon, ĝojon sen fin’!

Svetlana Konjaŝova (Ĥabarovska reg.)

Vi hisis flagon verdan super vivo via,
Espera stelo super via vivo brilas.
Vi fuĝis el medio griza, apatia
Al lando kie la popolo nun jubilas
Pro jar’ sepdeka de la viv’ abnegacia.

Nikolao Neĉajev (Irkutsk)

Anatolo Gonĉarov inter la gesamideanoj

PROVERBOJ TRADUKATI IMPETAS,

EN VIAN KAPON SIN PETAS

Kiel proponite, ni preterlasas ĉi-foje la tradukaĵ-pritakson. Mi nur proponas la sekvan tradukporcion, kies tradukon mi atendas al la 15 de novembro.

11. Не красна изба углами, а красна пирогами.
12. Два медведя в одной берлоге не живут.
13. Рыба ищет, где глубже, а человек где лучше.
14. На чужой каравай рот не разевай.
15. На Бога надейся, а сам не плошай.

Ekde nun mi ne aperigos netaŭgajn tradukvariantojn (sen rimoj, erarhavajn ktp) por ne trograndigi la publikajon.

Evidente la tradukemuloj jam uzas la klarigajn vortarojn de Dalj kaj/aŭ Oĵegov. Sed ĉiu serioza tradukisto nepre havu ankaŭ Plenan Ilustrutan Vortaron (PIV) de Esperanto. Ĝin aĉeti helpas la Libroservo de REU. La vortaro kostas ĉ. 70-80 eŭrojn. Post certigi la precizan koston, inkluzivantan la rekomenditan poŝtosendon la informo aperos sekvafoje.

Anatolo Gonĉarov (Krasnojarsk)

AKVOMELONAJ MOTIVOJ DUM ĜELERT-2

fotoraporto de Jurij Karcev (Uljanovsk)

tradicia tagmanĝo de uljanovskanoj

al mi – duonpecon, al vi – duonpecon

ĉu vi havas ankoraŭ peceton?

akvomelona futbalo

ĉu vendistino aŭ aĉetantino?

eĉ la ŝeloj ne restos senutilaj – ni kuiras bombonojn

GelERT-2010

Gelenĝika Esperantista Renkontiĝo Turista okazis de la 10-a ĝis la 17-a de julio en la vilaĝo Betta apud Gelenĝik. En la aranĝo partoprenis 37 geesperantistoj el 12 urboj (Krasnodar, Soĉi, Gelenĝik, Armavir, Uljanovsk, Dimitrovgrad, Sankt-Peterburg, Volgograd, Volgodonsk, Ĉusovoj, Ĉeljabinsk, Murmansk). Dum ĉiuj 8 tagoj de la renkontiĝo estis bonega somera vetero, oni ĉiutage naĝis en la bela maro. Okazis ekskursoj al dolmenoj, Gelenĝik, nova delfenejo en la urbeto Arĥipo-Osipovka, marŝo al montaro, kie oni povis ĉevalrajdi. Ĉiutage okazis lingvolecionoj por komencantoj kaj perfektigantoj, ĉiuvespere okazis koncertoj, kantadoj, dancadoj k.t.p. Marina Kocarj el Krasnodar kantis, ludis gitaron, instruis kantojn; esperantistoj el Sankt-Peterburg elpaŝis kun kantoj kaj teatraĵoj.

La malavantaĝo estis nur tio, ke ĉiuj loĝis en diversaj lokoj, en privataj somerdometoj, kaj oni devis kolektiĝi por komunaj aranĝoj en iuj el tiuj dometoj. Tial por venontaj jaroj ni ne plu uzos tiajn privatajn dometojn, ni jam trovis pli taŭgan kaj komfortan varianton.

Tamen la etoso, kiu pli gravas, estis bona, dum la adiaŭa vespero ĉiuj partoprenintoj asertis, ke la aranĝo pasis sukcese kaj plaĉis al ili.

Anatolo Ivassenko (Krasnodar)

SENDIFINA GRUPA LABORO ĈE NIGRA MARO

Malproksime de tre trafikstreĉita vojo de Ĝubga ĝis Gelenĝik ĉe bordo de Nigra maro troviĝas kurorta vilaĝeto Betta. En la adiga lingvo tiu ĉi nomo signifas “ĝiba”. Verŝajne pro orienta kabo de malgranda golfo, kiu similas al ĝiba grandegulo dormanta ĉe mara bordo. La saman nomon portas monta rivereto, ambaŭflanke de kies enfluejo lokiĝas la vilaĝeto. Ekzistas multaj legendoj pri deveno de tiu nomo, kiujn rakontis al ni dum ekskursoj al dolmenoj kaj al Gelenĝik la ĉeforganizanto de GelERT-2 Anatolo Ivassenko kaj vilaĝet-sanatoria ĉiĉeronino de multnombraj

Margarita Karceva: mano aŭ mono?

teatraĵeto de peterburganoj

ekskursoj Ljudmila. La ĉirkaŭaĵoj de Betta estas tre pitoreskaj: diverskoloraj rokoj, koniferaj arbaretoj, verda-blua karesa maro... Ankaŭ subakva riĉa kreskaĵo kaj diverseco de subakvaj loĝantoj, subakvaj profundaĵoj kaj rifoj onidire povas impresi vizitantojn de tiu fabela vilaĝeto. La rulŝtoneta plaĝo ne estas granda (ĉirkaŭ 300 metroj), tamen ĉiu povas trovi sian loketon, trairinte belegan sanatorian parkon kaj malleviĝinte iomete pluen

al “sovaĝa” plaĝo.

La 11-an de julio en Betta okazis Solena Malfermo de GelERT-2. La peterburga kvaropo (Tatjana Pautova, Tatjana Artemjeva, Jekaterina kaj Anna Maliŝeva) kaj Olĝa Goriĉenko (Murmansk) impresis per teatraĵeto laŭ “Provizo” de S.Marŝak (traduko de M.Bronŝtejn). Ankaŭ murgazeto de krasnodaranoj pri la maja Peterburga kongreso kaj filmo de Lilija Burgar (Volgodonsk) interesis ĉiujn.

Dum nia estado ĉe Nigra maro eblis multaj ekskursoj. La plej aktiva grupo de ekskursantoj estis peterburganoj. Ili vojaĝis al Gelenĝik, Arĥipo-Osipovka, Krinici, rajdis sur ĉevaloj laŭ montaro (ĉu kantinte “Ju-pi-ja”?), vizitis delfenejon ktp. Eĉ la plej granda grupo de Uljanovska regiono (6 uljanovskanoj kaj 3 dimitrovgradanoj) ne povis kompari sin kun ili tiurilate. Tamen tiu grupo estis la plej diligenta, kiu ĉeestis dum E-aranĝoj. Ankaŭ ili mem faris multe. Dum Solena Malfermo Tatjana Iljutkina (Dimitrovgrad) kaj Galina Aleksejeva (Uljanovsk) rakontis al aŭskultantoj pri vidindaĵoj de ambaŭ urboj, Sergej Abramov deklamis fablon de I.Krilov pri simio kaj okulvitroj.

Lubovj Zajceva gvidis kelkfoje

E-gimnastikon.

Dum lecionoj por novuloj

utilis domeno-ludoj,

preparitaj de Tatjana

Iljutkina kaj Margarita

Karceva (necesas diri,

ke la plej aktivaj dum

domeno-ludoj estis

volgogradanoj Vera

kaj Jevgenij Dumler).

Sergej Abramov

prezentis niajn klubajn

dum la ekskurso al dolmenoj

movludojn. Eĉ sur la plaĝo ne ĉesis lernado: aperis kelkaj poemetoj en hajko-stilo, fare de Tatjana Iljutkina kaj Margarita Karceva. Nia kluba novulino Raisa Vanjko (Uljanovsk) ĝojigis la peterburganojn per sia rakonto pri Peterburg, speciale preparita donace por niaj amikinoj el Peterburg.

leciono de Anatolij Ivaskenko

Jekaterina Maliŝeva (Peterburg) rakontis dum tiu leciono pri sia urbo.

Lingvan lecionon de Anatolo Ivaskenko partoprenis 8-9 novuloj, kun kiuj li lernis E-afiksojn. Li ankaŭ prezentis sian leksikologian lernolibron. Bedaŭrinde mankis tempo por taskoj laŭ tiu lernolibro, preparitaj de la uljanovskanoj. Tamen ni penas fari tiun laboron en Niĵnij Tagil. Ankaŭ Rimma Roganova (Ĉusovoj) instruis novulojn, uzante ludojn.

Tre interesa estis vespera leciono pri Ivan Varavva (Vladimir Rasoŝin, Armavir). Vera, la edzino de Vladimir, voĉlegis versaĵojn de tiu fama kubana poeto. Vladimir Bepalov (Soĉi) kantis kun dezirantoj klubajn kantojn kaj disdonis dum vespera kunveno interesajn artikolojn pri nuna politika vivo. Kantadon instruis ankaŭ Marina Kocarj (Krasnodar). Tre populara iĝis dum la renkontiĝo kanto pri du ranoj, kiu estis lernita esperantlingve kaj ruslingve.

La 17-an la aranĝo finiĝis. Dum Solena Fermo Natalja Glaznica (Ĉeljabinsk) prezentis versaĵeton, verkitan de ŝi kaj ŝia patrino. Tiu ĉarma versaĵeto ridetigis ĉiujn partoprenantojn, ĉar al la junulino helpis granda lud-krokodilo, kiu nomiĝas Bonego. Laŭdinda estis danco de juna Ksjuŝa, la filino de nia mastrino Svetlana. Ili nun scias kelkajn E-frazojn, instruitajn al ili ambaŭ de Sergej Abramov. Bonege kantis Jevgenija Ŝelistova. Vera Dumler (Volgograd) surscenigis la konatan kanton pri "Samara, la urbet". Olga Goriĉenko (Murmansk) rakontis pri sia urbo dufoje: dum Malfermo kaj Fermo, tamen ĉiufoje alimaniere.

la naskiĝinto dum naskiĝtaga kanto

Kio restos en memoro krom tio?

Ni festis la naskiĝtagon de

Jevgenij Dumler, dancis dum nokta promenado sur bordostrato ĉe gaja muziko de multaj kafejaj orkestroj, rigardis stelplanen ĉielon, serĉante tie konatajn stelarojn kaj parolis intertempe pri nia laboro kaj ripozo.

Ne mankis ankaŭ libroserveto: pri tio zorgis mem Anatolo Ivasko, uljanovskano kaj peterburgano. Oni povis aĉeti libron de A.Ivasko, kantarono de T.Kuzmina, gvidlibron tra Peterburgo kaj aliajn esperantaĵojn.

Ankoraŭ en trajno ni ĉiuj estis okupitaj pri brodado, kio jam iĝis tradicia dank' al Tatjana Iljutkina. La brodaĵoj tre plaĉis al spektantoj en Betta.

Do, ni havas multajn impresojn. Laŭ opinio de plejparto la aranĝo sukcesis, ĉar estas dezirantoj por nova vizito al Betta. Krome, ni esperas, ke pli gravaj E-aranĝoj (ekzemple RET aŭ SEJT) povus esti organizotaj de krasnodaranoj ĝuste en Betta. Ne ĉiuj eblecoj por tio estis dume realigitaj.

De kie aperis tamen la stranga titolo de tiu ĉi artikolo? Tio estas facile klarigebla. La partoprenantoj de GelERT-2 loĝis en kelkaj privataj loĝejoj. Tamen tio ne tre malhelpis. Ĉiu grupo okupiĝis pri Esperanto laŭ sia plano. Mi priskribis nur komunajn aranĝojn. Pri aligrupaj lecionoj povus rakonti aliaj grupgvidantoj. Kaj dume: dankon al la ĉefa organizanto Anatolo Ivasko kaj al ĉiuj, kiuj helpis lin! Ĝis nova renkontiĝo en Betta, kiel ajn ĝi nomiĝu!

Margarita Karceva (Uljanovsk)

PRI ESPERANTO, GelERT-2010 KAJ NE NUR...

Kial nia socio amase estas indifera al E-o? Kial multaj homoj en niaj kluboj similas al sektoj de Jehovo, baptistoj k.s.? Ĝis nun al mi ŝajnis, ke nur pro sia ne-scivolemo kaj maldiligento – ĝuste laŭ Puŝkin. Eble ankaŭ pro supersarĝiteco per laboro kaj manko de tempo.

Sed dum GelERT en Betta mi dufoje aŭdis tre malflatajn eldirojn pri E-o kaj esperantistoj. Foje sur plaĝo, supraĵe: “Pri absurdaĵo okupiĝas.” Alifoje, tute konscie, konvinkite: “Sektantoj iuj! Necesas vivi plenvale kaj ne mortigi la senrevenan tempon. Kiu bezonas tiun ĉi malvivan lingvon?!” Mi provis klarigi al la virino pri la lingvo, sed tiu ĉi riĉa negocistino, parencino de niaj mastroj, nenion volis aŭskulti: “Vana elspezo de tempo estas via lingvo.” Do mi ne komprenis, kial oni

opinion nin sektantoj aŭ vanculoj. Sed la lingvo internacia ial vivas dum multaj jardekoj, kaj ankaŭ mi, same kiel ĝia kreinto, esperas, ke iam ĝi tamen elpremos malfacilajn naciajn lingvojn el la interpopola komunikado.

Mi mem longe ne

partoprenis en E-renkontiĝoj pro serioza malsano de mia edzino. Post la transloĝiĝo el Primorskij regiono al Soĉi kaj ŝia forpaso mi eĉ ekhezitis, ĉu indas daŭrigi okupiĝi pri E-o, ekhezitis pro mia maljuna aĝo kaj ĝisnuna neperfekta lingvoposedo. Sed tiel aŭ alie mi devus iamaniere aranĝi mian novan vivon por la restanta daŭro. Kaj kie, se ne en Esperanta medio, eblus trovi konvenan laŭ interesoj amikinojn por posta komuna vivo? Do mi venis al Betta parte tiucele, plejparte por denove droni en duonesperanta-duonturista etoso de tiu ĉi neoficiala entrepreno proksime de mia hejmo.

Mi devas diri tuj, ke mi ne solvis tie la propran problemon trovi virinon “por mi”, kiu estus laŭ aĝo – avino, laŭ moviĝemo – junulino, laŭ karaktero – romantikulino, laŭ interesoj – scivolemulo, laŭ ... k.t.p. Kompreneble, mi eĉ ne povus trovi tiun idealan virinon, ĉar ŝi por tio devus esti samtempe homo kaj anĝelo (rigardu vin mem, revulo!). Sed tio ne gravas. Gravas, ke mi trovis min mem en amika rondo de diversaĝuloj, kie neniuj taksis mian aĝon je la realaj 77 jaroj, sed je 10 jaroj malpli. Kaj mi ne kontraŭis, ĉar ne malantaŭiĝis de la aliaj surborde dum ekskursoj, nek surmare dum naĝado.

Krom la soĉiano Vladimir Bespalov, REU-estrarano, en Betta kolektiĝis miaj konatoj Anatolo Ivasenko, ĉeforganizanto, Margarita Karceva, Rimma Roganova – liaj bonaj helpantinoj, multaj novaj por mi geesperantistoj de spertula ĝis preskaŭ nula komencanta lingvonivelo.

Kaj la plej brila persono el

ili estis sendube Marina Kocarj. Denaska gvidanto, bona organizanto, virtuoza muzikisto – nia rusa Jomo en sarafano! – vespere ŝi ofte entuziasmigis nin aldone al tradiciaj E-kantoj kanti ĝismalfrue diversajn bonajn kantojn ruse aŭ ukraine, akompanante ilin per sia arda gitarludado. Kaj fine, por trankviliĝo kviete ludis fluton aŭ “sopilka”-n (ukraina speco de blovtubeto).

Bone impresis min per lerta posedo de la Brajl-alfabeto du krasnodaraj blinduloj. Plaĉis al mi ankaŭ ekskursoj al dolmenoj kaj Gelenĝik, ĉestranda koncerto de peruana kvarteto kun naciaj muzikiloj.

Senpretende al loĝkondiĉaj malordoj, neeviteblaj en privata nekomforta instalo dum loĝado de pluraj homoj en unu korto, mi ĝenerale restis kontenta pri la aranĝo kaj la ripozo en nova por mi pitoreska angulo de Nigramara bordo.

Adiaŭ, Betta! Sed post tri monatoj nin atendas nova renkontiĝo ĉe Nigra maro dum la vica TILE en Soĉi. Ĝis la revido kaj bonvenon, karaj gesamideanoj!

Vladimir Sudakov (Soĉi)

Marina Kocarj instruas la kantojn

DENOVE PRI DENASKULOJ

En REGo № 1 (8), 2002, jam aperis mia artikolo pri edukado de denaskaj esperantistoj. Ĉi-jara diskuto instigis min reveni al la temo. Mi ripetos miajn malnovajn tezojn, kun aldono de novaj spertoj kaj invito al pripenso.

Min vere mirigis la artikolo de Anatolo Gončarov (LF-166, represita en REGo 2 (57), 2010), kie li “rompadas malfermitan pordon”, prezentas memevidentajn aferojn kiel malkovrojn kaj pene pruvas, ke duoble du estas kvar. Ĉu iu dubas, ke la denaskulon oni alparolu senerare? Ke necesas “severa memdisciplino” – nenion diri ruse?..

Vere, preskaŭ ĉiuj aktivaj esperantistoj, dezirantaj ke ankaŭ iliaj idoj parolu E-on, faras la samajn erarojn. Unue, pluraj el ili ial ion atendas kaj perdas kelkajn jarojn – kvankam estas senduba fakto, ke ekposedi ajnan lingvon en beba aĝo nekompareble pli facilas, ol por 4-5-jaruloj, ne parolante jam pri lernejoj. Due, kutime la patro parolas kun infano en E-o, kaj la patrino – nacilingve. Sed ja la patrino pasigas kun la ido dekoble pli da tempo, ol la patro, ankaŭ la ceteraj homoj apude parolas nacilingve – do la infano ne povas alproprigi E-on, ne havante sufiĉan praktikon. Des pli fatala eraro estas, se la gepatroj miksas la lingvojn – tiakaze la infano entute perdas ŝancon ekparoli en E-o: ja ĉiuj parencoj kaj la tuta medio parolas ruse, do la infano certe elektos la plej facilan, pen-ŝparan vojon.

Pri la filino Nija ni, la gepatroj, decidis jam antaŭ ŝia naskiĝo. Kaj mi, kaj mia edzino ĉiam ekde la naskiĝo parolis kun Nija nur en Esperanto – ŝi neniam aŭdis de ni eĉ unu rusan vorton. Jes, dekomence la avinoj ktp. tion malaprobis, necesis ioma anima fortikeco. Poste ĉiuj alkitimiĝis, la avino eĉ memorfiksis kelkajn vortojn... Ni tute ne zorgis pri ŝia rusa lingvo: ja ĉie – surstrate, en la infanĝardeno, inter geavoj – estas ruslingva medio, kaj la infano nepre mem alproprigos la median lingvon. (Ja loĝantaj en Rusio uzbekoj, kartveloj ktp. senprobleme parolas du lingvojn...)

Sian unuan vorton Nija diris en Esperanto: “Kato”. Jes, dekomence ŝi faris eraretojn en la rusa, iam enmetante Esperantajn radikojn aŭ formante frazon laŭ Esperanta (do, logika, sen kutimaj rusaj esceptoj) modelo: “Иди мне!”, “А бабушка Аня где есть?”. Tamen depost la dujara aĝo ŝi jam klare distingis la lingvojn kaj libere tradukis tien kaj reen. En MoskvET (1987) ŝi, dujara, jam fakte instruis Esperanton: respondis demandojn de komencantoj, kiel nomiĝas tio aŭ alio, korektis aŭditajn malĝustajn frazojn ktp.

Ŝi libere pensis en la lingvo, do povis diri ion tian, kio ne povus veni en la kapon al ni, katenitaj de nacilingva pensmaniero. Ekzemple (infanoj ofte volas manĝi, ĉar bezonas kreski): “Paĉjo, mi manĝi volas!” – “Ĉu denove?” (ja nur antaŭ horo ni manĝis) – “Denove! Ĉar demalnove ne eblas!”.

Certe, ekzistis la problemo de porinfana literaturo, kiun mencias ĉiuj gepatroj de denaskuloj. Ni legis al ŝi en Esperanto ĉion troveblan kaj pli-malpli konvenan. Por la plej frua aĝo, kiam libroj enhavas bildojn kaj nur po kelkajn vortojn sur paĝo – ni simple tradukadis tiujn vortojn. Poste ni komencis legi al ŝi ankaŭ rusajn librojn – sed tiam ŝi jam bone distingis la lingvojn, kaj klare komprenis, ke tiumomente al ŝi fakte parolas ne paĉjo aŭ panjo, sed la libro!

Rilato de fremdaj personoj al ni apenaŭ interesis nin. Saĝa homo povas fari saĝajn demandojn, malsaĝulojn atenti ne indas. Krome, se ni parolis en Esperanto, oni ofte opiniis nin eksterlandanoj, kaj sovetianoj tradicie rilatis al fremduloj kun timeto kaj troa afablo, al alilandano permesatis multo tia, kion samlandano neniel rajtas – do ni sentis nin liberaj kaj faris, kion volis. Kaj se la publiko ne komprenas nian dialogon – tio ofte vere bonas, ni povis esti sinceraj...

Ve, la kruela sorto delonge deŝiris la filinon de mi, tamen, vidinte ŝin post kelkaj jaroj, mi plu parolis kun ŝi en Esperanto. Ŝi plendis, ke ne havas kun kiu paroli, do povas forgesi tiun aŭ alian vorton – sed post horo jam readaptiĝis. Kaj ŝi vere ĝuis la etoson en nia moskva klubo, eĉ restis en Moskvo pli longe speciale por viziti ĝin. Loĝante en Ukrainio, ŝi korekte parolas la literaturajn rusan kaj ukrainan lingvojn, ne miksante ilin – tion ja kapablas tre nemultaj ukrainianoj, kutime parolantaj iun teruran miksaĵon. Ŝajne, Nija libere parolas ankaŭ la anglan (mi ne povis juĝi, ĉar mem ne posedas ĝin), lernis la polan kaj eĉ la japanan. Do, kiel oni delonge scias, Esperanto vere helpas lerni aliajn lingvojn, formante certan logikan pensmanieron kaj la koncepton de lingvo ĝenerale.

Nun Nija havas propran familion en Kievo. Tia E-movado stagnas kaj fakte ne interesas ŝin, tamen ŝi plurfoje renkontis eksterlandajn gastojn, gvidis ilin tra la urbo. Ŝi ne havas kun kiu regule paroli en E-o – do forgesetas iujn vortojn, sed ĉiam tuj rekaptas ĉe memorigo, kaj la gramatika strukturo ĉiam restas en ŝia menso, forgesi ĝin – se korekte enmetitan – ne eblas. Mi plu interkomunikiĝas kun ŝi nur en E-o. Kiam iu el parencoj en familia rondo provis riproĉi ŝin, ke ŝi parolas kun mi la lingvon, kiun la aliaj ne komprenas – ŝi trankvile, sed firme diris, ke se ŝi ne parolos kun mi en E-o, ŝi nur silentos. Do A.Gonĉarov pravas ke “la lango ne turniĝas diri tion ruse”, sed gravas, ke – por bono de la fil(in)o, por ties anima ekvilibro – oni eĉ neniam provu tiel misturni la langon.

A.Gonĉarov nenion skribas pri la rilato de sia filo al E-o: ĉu li kapablas kaj ĉu emas, en okaza interparolo klarigi al apuduloj esencon kaj avantaĝojn de E-o, konvinki ke tio estas inda afero? Verŝajne ne. Same Anatolo nenion skribas pri sia filino Svetlana, kiu, havante ambaŭ gepatrojn-E-aktivulojn kaj ĉiaman amason da gastoj-esperantistoj hejme, povus iĝi modela denaska aktivulino, sed – ne iĝis. Ŝi parolas E-on malvolonte, kun multaj eraroj, kaj ĉiam transiras al la rusa, se kunparolanto scias la rusan. Do – io misas en la koncepto de Gonĉarov, kiu tamen ĉiam opinias sin ideala modelo de E-aktivulo kaj ignoras ajnan kritikon...

En REGo 3 (58), 2010, aperis tre interesaj kaj pensigaj intervjuoj kun Maja Loskutova kaj Dmitrij Sevĉenko: oni vidu, kiaj povas kaj devas esti denaskaj e-istoj. Mi esperas legi similajn intervjuojn ankaŭ kun Tanja Malej kaj Helena Melnikova, same laŭdindaj denaskaj aktivulinoj. Aliajn nomojn mi, bedaŭrinde, ne povas tuj rememori tiurilate.

La ideo de A.Gonĉarov pri bezonata reto de denaskulaj gepatroj principe estas prava, kvankam lia aserto ke li “konas plurajn tiajn [izolitajn esperanto-gepatrojn], pri kies ekzisto neniue scias” estas oksimoro laŭdifine...

Kaj – endas ripeti: Esperanto estas same viva lingvo kiel ĉiu nacia. La infanoj senprobleme povas ĝin ekparoli, tamen indas ne INSTRUI ilin, sed simple

konstante uzi *korektan* Esperanton anstataŭ la nacia (en niaj kondiĉoj – la rusa). Kaj tio tute ne estas “eksperimento”! La problemoj ne estas tiom grandaj, kiom ŝajnas dekomence. Komenci necesas tuj ĉe la naskiĝo. Se vi bezonas longan tempon por prepariĝi – faru tion anticipe, kiam la infano ankoraŭ ne estas naskita. Kaj poste – nepre engaĝu la infanon en la kluban kaj tendaran vivon. Certe, nunaj tendaroj estas nur pala ombro de tiuj en la 1980-aj jaroj, sed kompanse aperis ebleco pli facile viziti eksterlandon, do trovi unufoje jare taŭgan E-aranĝon ne estas granda problemo.

Valentin Melnikov (Moskvo)

LA DENASKULOJ RESPONDAS

Nija Vus (Melnikova), naskiĝjaro 1985 (la filino de Svetlana Džuba kaj Valentin Melnikov):

1. *Kiu el la gepatroj (aŭ ambaŭ) instruis al vi E-on?*

Ambaŭ. Ili simple ĉiam parolis kun mi Esperante.

2. *Ĉu via patro aŭ patrino alparolis vin ĉiam ekskluzive en Esperanto aŭ fojfoje uzis ankaŭ la rusan lingvon?*

Ĉiam Esperante.

3. *Ĉu vi kontaktis aliajn plenkreskajn esperantistojn, estante infano?*

Eĉ iom instruis. Demandu mian patron pri la tendaroj.

4. *Kiam vi ekkonsciis, ke vi parolas lingvon, alian ol la rusa, kaj kiamaniere vi klarigis tion al vi mem? Kiajn sentojn vi havis ĉe tio?*

Esperanto estis mia unua lingvo, dujara mi jam trankvile tradukis de Esperanto al la rusa kaj reen (tiel rakontis al mi la gepatroj). Do por mi ambaŭ lingvoj estis tute naturaj.

5. *Ĉu vi iam havis fortan deziron paroli ruse kun la esperantiganta patr(in)o? Kial?*

Jen nun, estante 25-jara. Por mi nun tiom malfacile estas paroli en Esperanto, mi multon forgesis, kaj ĝi jam, se verdire, tedis.

6. *Ĉu vi konas/memoras iujn infanajn E-lingvajn kantojn, versaĵojn, fabelojn? Ĉu la gepatroj instruis tion al vi?*

Jes, mi havis multe da E-libretoj por infanoj. Fabelojn mi jam preskaŭ ne memoras.

7. *En kiu aĝo vi komencis legi en E-to? Kion nome vi tiam tralegis?*

Nu, kiam ĝenerale komencis legi. Ŝajnas ke en la aĝo 5-6 jaroj.

8. *Ĉu vi povas rememori viajn infanajn ruslingvajn diraĵojn, en kiujn vi enplektis E-ajn vor-*

tojn, morfemojn, sintaksajn konstruaĵojn?

Mia patro memoras, mi jam ne.

9. *Ĉu vi ofte sentis mankon de adekvataj E-vortoj en la ĉiutaga lingvouzado? Ĉu estis okazoj, ke vi mem inventis bezonatajn E-vorton, sen helpo de la gepatroj?*

Iam.

10. *Ĉu vi memoras, ĉu kaj kiel la rusa lingvo malhelpis al vi paroli E-te? Kion konkrete vi memoras?*

Mi ofte miksis la vortojn kaj malkontentis pro tio.

11. *Ĉu kono de E-o helpis vin lerni aliajn lingvojn?*

Jes, verŝajne.

12. *Kiom da fremdaj lingvoj vi nun posedas?*

La anglan, pli-malpli la polan, iomete la germanan, iomete la japanan.

13. *Kiamaniere vi ĝuas Esperanton kompare al viaj samaĝuloj neesperantistoj?*

Neniel.

14. *Ĉu vi iam proponis al viaj geamikoj lerni E-on? Kiel ili reeĥis?*

Iom timis. Kaj demandis “por kiu celo?”.

15. *Ĉu iam vi sentis konsterniĝon, kontaktante plenkreskulon, malbone posedantan E-on?*

Ne, mi ilin kutime korektis.

16. *Ĉu iam vi sentis ĝenon, parolante kun esperantisto, kiu, ne estante denaskulo, posedas la lingvon pli bone ol vi?*

Iomete.

17. *Ĉu vi sentis, ke la eksteruloj opinias, ke vi devas esti ĉionscia en la lingvo?*

Ne.

18. *En kiu aĝo okazis via unua partopreno en E-aranĝo, kie vi parolis ankaŭ kun aliaj esp-istoj? Kiujn nome E-aranĝojn vi partoprenis en infana aĝo? Kiujn en la lerneja aĝo?*

Demandu mian patron, bonvolu. Tion mi ne memoras.

19. *Ĉu vi, en lerneja aĝo, korespondis kun aliaj esp-istoj?*

Malofte.

20. *Kio helpis (aŭ malhelpis) vin resti ne nur E-parolanta, sed ankaŭ esperantiano (ja multaj denaskuloj ne iĝis esp-istoj)? Ĉu kontaktoj kun E-klubo, E-movado, partoprenoj en E-aranĝoj? Kion vi sentas en kompanio de esperantistoj?*

Ne ofendiĝu. Nenio. Al mi Esperanto jam delonge tedis. Tamen tio estis revo/fantazio de miaj gepatroj – havi denaskan Esperantistinon, sed ne mia propra. Mia vivo nun estas tute alia, E-on mi preskaŭ ne bezonas kaj havas aliajn interesojn. Bedaŭrinde aŭ feliĉe, E-on mi tute forgesi ŝajne ke ne povas.

21. *Ĉu laŭ vi estus utile, ke denaskuloj unuiĝus en aparta komunumo (asocio, virtuala klubo, speciala retpaĝo aŭ forumo)?*

Eble estus interese interparoli kun aliaj denaskuloj, ekscii pri ilia sperto.

PETERBURGA KONGRESO: IMPRESOJ DE GASTINO

Sunan tagon fine de majo 2010 mi estis survoje al Esperanto-kongreso 100-jarjubilea de la unua rusia kongreso, kiu ankaŭ okazis en Sankt-Peterburg. Unuhoraflugado trans la Balta Maro. La arkipelago etendiĝas foren de la marbordo, insuletoj kaj pli grandaj insuloj, kiuj naĝas sur la brilanta akvosurfaco. Mirakla sento vidi la mondon tiel desupre kiel Nils Holgersson. Ni surteriĝas kaj senprobleme trapasas la pasportan kontrolon.

Ĉe la elirejo staris kelkaj esperantistoj por akcepti nin kaj konduki per buseto longan, longan vojon al nia hotelo, kiu situis en la sama domo kiel la kongresejo. La ĉambro por tri personoj estis kvazaŭ eta apartamento kun banĉambro kaj antaŭĉambro. Ekster tio estis alia ĉambro, kie oni povis sidi, babili kaj manĝi la kunportitan matenmanĝon, kion ni ĉiun tagon faris. La tria persono en la ĉambro Tatjana el Ukraino ankoraŭ ne alvenis. Gunvor el Svedio kaj mi eliris por ekkonatiĝi kun la urbo, eble manĝeti. Ni trovis picrestoracion, pensis, ĉu eniri, sed iris ankoraŭ kel-

kajn paŝojn al angulo de iu placo kaj ĉirkaŭrigardis. Iu virino alproksimiĝis kaj germanlingve demandis al ni, ĉu ni bezonas helpon? Ni kompreneble rakontis ke ni vizitas Esperanto-kongreson en la urbo. La virino rakontis, ke ŝi konis maljunan virinon, kiu jam mortis, sed kiu estis esperantistino. (Tiu estas Varvara Cvetkova, unu el la rusaj veteranoj, naskiĝis en 1910, lernis

Esperanton en 1928.) Ŝia filino estis inter tiuj, kiuj renkontis nin ĉe la flughaveno. Unu el la kongresaj ĉambroj portis la nomon de la patrino.

Dum ni staris ĉe la angulo de la placo parolante germane kun la virino, iu de malantaŭe ĉirkaŭbrakis min. Estis Tatjana. Kia koincido! Ŝi kaj tiu, kiu renkontis ŝin en la flughaveno, ricevis eraran adreson al la hotelo, kiu havis la saman nomon, sed situis longe for de la ĝusta. Ŝi ankaŭ informis nin, ke la ĝusta hotelo estas multe pli bona. Nun **ni** kun fiero montris la vojon al la ĝusta hotelo!

Dum la unuaj tagoj Tatjana gvidis nin en Sankt-Peterburg kaj ĉirkaŭaĵoj. Jam dum la unua vespero ni lernis kiel la metroo funkcias. Ni vagis tien kaj reen laŭ *Nevskij prospekt* por ekkoni ĝin kaj la domojn novfarbitajn per belaj pastelkoloroj. Kelkaj domoj estis tiel frandaj, ke oni volis ilin manĝi. *Nevskij prospekt* estas plurkilometra. Ambaŭflanke de la strato situas palacoj kaj butikgalerioj de la tempo, kiam fondiĝis la urbo. Meze de la longo de la strato situas la impona

memoraĵo pri la venko super Napoleono en 1812. Antaŭ la peza granit-cirklo dan-cas la akvofontanoj en tiu ĉi “akvourbo”.

Unumatene, kiam la suno brilis (pluvis sufiĉe multe dum nia semajno en Sankt-Peterburg), nia gvidantino gvidis nin al Peterhof. Ni boatvojaĝis en la Finna golfo, vidis la ebenajon kaj la “akvolandon”, sur kiu Petro la Granda ekkonstruis sian urbon en 1703. Dum tiu suna tago ni vere ĝuis la miraklajn akvokaskadojn ĉirkaŭ la kastelo Peterhof – “La Grandan Kaskadon”, “Piramidkaskadon”, “La Ŝakludan akvofalon” ktp. Estis la lasta tago en la lernejoj. Ĉiuj knabinoj vestitaj en nigraj roboj kun blankaj antaŭtukoj, iliaj lernejoj uniformoj por festaj tagoj. La knaboj en kom-pletoj kun honor-rubandoj surbruste kun la lerneja nomo surskribita. Amaso da ge-junuloj sed neniu “bruo”. Kiam nia gvidantino demandis ion al ili, ili tre ĝentile re-spondis! Neniu rubaĵo surgrunde. Oni purigis kaj balais tutan tempon. La purigisti-noj ofte estis venintoj el pli foraj partoj de la regno. Ni ĝuis miraklan sunan tagon en la bela parko kun multaj malnovaj tilioj, kun ĉiuj artaj akvoludoj – kaj kun oraj tegmentoj kaj kupoloj.

Denove en la urbo ni albordiĝis apud la Ermitaĝo kun bluaj muroj kaj blanko ĉirkaŭ la fenestroj. La grandskala Palacplaco etendiĝis antaŭ ni. Ĝi vere donis sen-ton de spaco. Ni manĝis en iu nova restoracio, “Valhalla”. Ni volis honori la mal-novajn diojn de la nordia mitologio. Tatjana vere imponis min per sia kono pri la nordia mitologio. En la menuo estis skribita pri Audhumla, mitologia bovino, kiam temis pri bifestko, kaj Särimner, kiam oni elektu kotleton. Tatjana konis pri tiuj be-stoj, certe ne multaj en Svedio konus tion.

Dum nia restado en la urbo oni festis la 307-jaran datrevenon de ĝia fondiĝo, ankaŭ la naskiĝtagon de Petro la Granda kaj la mian. Ĉion ni festis per ĉampano kaj ĉokoladtorto. Dum la lasta semajnfino de majo la urbo festegis sur la stratoj kaj placoj. Svarmis multege da homoj, kaj ankaŭ policistoj kaj fajrobrigadistoj. Ni promenis en bela vespera vetero inter ĉiuj homoj, ĝuis diversan modernan muzikon. Subite ekpluvegis. Tamen la plej multaj restis por partopreni la feston.

Nian lastan nok-ton ni ĝuis en boatoj sub la pontoj, da kiuj en Sankt-Peterburg estas ĉ. 500. Estis bela vete-ro, tiel ke ni vere povis vidi la blankan nokton, eĉ ni vidis kiel la brilo de plena luno rebrilis sur la oraj

tegmento kaj kupoloj. Estas vere fabela urbo. La delikataj turoj de Petro-Paŭla fortikaĵo dominis komence de la boatvojaĝo. Ni pasis la imponan Isaak-katedralon kaj la kolorplenan katedralon de Releviĝo. Popolmuzikistoj kaj dancistoj regalis per bela programo sur la boato. La tutan nokton oni plenigis niajn glasojn per rusa ĉampano.

Dum la lastaj tagoj en Sankt-Peterburg okazis la jubilea kongreso. Do mi diligente partoprenis la programon, aŭskultis prelegojn, ĝuis muzikon kaj teatraĵojn. La temo de la kongreso estis “Esperanto – lingvo de la popola diplomatio”. Renato Corsetti rakontis kiel esperantistoj dum la Unua mondmilito peris kontakton inter familianoj kiuj perdis unu la alian dum ili fuĝis aŭ estis deportitaj. Oni ankaŭ rakontis kiel Esperanto pli malpli grandskale servis al diversaj helplaboroj diversloke en la mondo. Valerija Cvetkova rakontis pri tio, kiom da radioelsendaĵoj okazis en Eŭropo esperantlingve dum la 20-30-aj jaroj de la 20-a jarcento. Povus esti ĝis 100 ĉiutage antaŭ ol la diktatoroj fermis la kontinenton por kontakto inter homoj. La granda teatroevento estis dupersona serba teatrogrupo, kiu prezentis teatraĵon pri Postnikov kaj Zamenhof dum dek eventoplenaj tagoj. Postnikov, kiu estis militisto kaj kritikis la Esperantajn ideojn, ŝanĝis siajn pensojn kaj mem disvastigis la ideojn de Zamenhof kaj daŭrigis liajn agadojn. Li mem estis punita dum la nigraj jaroj kiuj venis.

La memorkonzerto de Ĵormat kaj Nataŝa en la grupo de multaj rusoj estis kvazaŭ sankta travivaĵo.

Sabate antaŭtagmeze mi kun kelkaj aliaj kongresanoj estis invitita al artisto, kiu laboris dum pluraj jaroj kaj faris multajn diversspecajn artaĵojn. Li faris grandajn murpentraĵojn kaj portretojn, poste li pentris akvarelojn.

Iun vesperon ni kelkope ĝuis belegan prezentadon de “Cignolago”, la fama baleteto de Ĉajkovskij. Granda travivaĵo estis spekti tion en Sankt-Peterburg.

Katerina, nova amikino, akompanis nin al la flughaveno. Post tiu eventoplena semajno ni vicerstaris por trapasi la malfacilan sekureckontrolon. Oni devas demeti parton de siaj vestoj, ŝuoj, monon, por kontroli ĉu oni estas kvalifikita eliri la landon. Ni havis agrablan vojaĝon super Stokholma arkipelago.

Bedaŭrinde mi sukcesis importi kun mi bakteriojn de la “rusa malvarmumo”. Longe mi batalis kun tiuj fortaj bakterioj.

Kerstin Rohdin (Svedio)

NACIAJ DIRAĴOJ E-VESTE

parto 9¹

KUBO

Por komprenigi, ke mi estis preta lukti sola kontraŭ tiom da malnoblecoj mi aldonis tiun pensadon de la Majstro: **“La principo justa ĉe la fundo de kaverno povas pli ol armeo”**.

tr., Fidel Castro, La historio absolvos min, eld. J.Marti, Kubo, 1984, p. 7

... kion mi ĉi tie diros eble perdiĝos en la komploto je silento, kiun la diktatoro volis trudi al mi, sed pri tio, kion vi faros, **la posteularo turnos multfoje la okulojn...**

tr., Fidel Castro, La historio absolvos min, eld. J.Marti, Kubo, 1984, p. 46

Ili pravigis la revolucion kaj portis multfoje siajn teoriojn al la praktiko. Unu el iliaj spiritaĵoj gvidantoj diris, ke “opinio subtenata de multaj estas pli forta ol la reĝo mem. **La ŝnurego, teksita per mutaj fibroj, sufiĉas por treni leonon**”.

tr., Fidel Castro, La historio absolvos min, eld. J.Marti, Kubo, 1984, p. 56

Surstrata aŭskultado de ĉi sprita parolturno decidigis min surpaperigi ion pri tiaj parolturnoj, **ideo kiu delonge venadas muŝe en mian kapon**.

Alberto Garsia Fumero, el la hispana, Kontakto, 2001, 1, p. 10

Kaj se paroli pri birdoj, **“per fekaĵoj oni distingas la birdojn”**, estas populara, malbonodora sed sprita versio de la biblia “per iliaj faroj vi konos ilin”.

Alberto Garsia Fumero, el la hispana, Kontakto, 2001, 1, p. 10

Priskribo de homo ruza kaj senhonta kelkfoje estas: **“kiam fiuloj venis en la mondon, (kaj ili ja aperis ĉi monde fruege, eble eĉ antaŭ la Juraso) li jam estis filtranta la matenan kafon”**.

Alberto Garsia Fumero, el la hispana, Kontakto, 2001, 1, p. 10

Kiam ni mem estigas problemon kaj de ĝi fuĝas plen-time, ni **fuĝas** (“kiel oni parolas” – mi) **“kiel hundo renversinta kaldronon”**.

Alberto Garsia Fumero, el la hispana, Kontakto, 2001, 1, p. 10

LITOVIO

Trafinta en la gimnazon “Auŝra” mi eksentis min kiel en arbaro. **La gimnazianoj ĉi tie estis “ventumitaj” kaj ĵetitaj** (laŭ la litova frazeologismo – lertaj kaj spertaj) multaj scipovis fremdajn lingvojn.

Petras Rukŝenas, el la litova, Litova Stelo, 1993, 2, p. 13

Reirinte en **malhelan kvazaŭ pekoĉelon** mi apogis min al muro kaj ekploris.

Edmunas Steponaitis, el la litova, Litova Stelo, 1993, 3, p. 22

Ekmirigita li paŝis kelkajn paŝojn reen kaj **rigardis per siaj elŝovaj okuloj...**

Antanas Bartninkas, el la litova, Litova stelo, 1995, 5, p. 18

Pri Gediminas sovetaĵaj historiistoj ja skribis, sed pri la personeco de Mindaugas

¹ La antaŭaj partoj aperis en REGo №№ 2 (51) – 6 (55), 2009; 1 (56) – 3 (58), 2010.

parolis nur epizode kaj **duonbuŝe**.

Antanas Grincevičius, or., Monato, 1997, 3, p. 13

N E D E R L A N D O

... kaj sinjoro Van Dieren havis la **malfacilan taskon premi elefanton en hundejon**.

F.Faulhaber, tr., Tjeerd Adema, Dekkinga fuĝas, Dansk Esperanto-Forlag, Aabyøj, 1957, p. 171

Mi **melkas la tagon**, mi ĝuas la vivon...

F.Faulhaber, tr., Tjeerd Adema, Dekkinga fuĝas, Dansk Esperanto-Forlag, Aabyøj, 1957, p. 141

Eble patro min kompatos. Sed eble li min ankaŭ forpuŝos por ĉiam. Mi **ne prenis riskon**.

Van Themaat, or., Norda Prismo, 1972, 3, p. 151

Ke eble ekzistas iu simileco inter la rakonto kaj la soveta revolucio, la aŭtoro neniam eksplicite diris, sed en la nederlanda ekzistas diraĵo “**bona komprenanto bezonas nur duonan vorton**”.

or.. Monato, 1986, 12, p. 4

La centroj pri kiuj mi parolas povos uzi la fakdelegitan reton, sed ie la nacia industrio kaj naciaj komercistoj devas ekscii, ke precipe ili povas utiligi tiun servon, se nur ni **versus la konstruon en pli allogan jakon**.

T.Kanter, or., Eventoj, 1992, junio (2), p. 3

En la unua jaro, kiam mi loĝis ĉi tie, mi **estis kuntrenata de miro al miro**. Jen tie, surstrate...

Gerrit Berveling, tr., Fonto, 176 (aŭg. 1995), p. 16

... korŝira sorto de Esperanto-dramisto, kies verkoj trovas jes paĝon, maljes engaĝon; kies **verkoj restas “duonbakitaj”**...

Gerrit Berveling, or., Fonto, 177 (sep. 1995), p. 6

Intertempe ariĝis en la loĝejo de sinjorino Petrofil rondo de konatinoj, por “salvia vespero”... kaj apenaŭ ekzistas diferenco inter tiuj “salviaj rondoj” kaj la postaj kaforondoj. La virinoj ĝuis siajn tasojn kaj **babilis pri ovo kaj bovoj**.

Leen Deij, or., Literatura Foiro, 160 (apr. 1996), p. 96

La brulantaj kandeloj, unu post la alia, estis plonĝigitaj en pladon plena je sango (!) ĝis kiam la tuta **sinagogo vestiĝis per mallumo**.

Henk BEIJNE, tr., La Gazeto, 86 (jan. 2000), p. 6

Enestis libro verkita de kuracisto... La tutan vesperon mi **legadis en ĝi** kaj informiĝis.

Gerrit Berveling, tr., Fonto, 262 (okt. 2002), p. 16

N O R V E G I O

La homo kuras trans pintoj de glatfrotita roko, klifoj lekitaj de la maro, dikaj langoj de la granitsubstanco... kaj rondigitaj **softerasoj varmegaj kiel benkoj en**

banejo.

Johan Hammond Rosbach, tr., Norda Prismo, 1962, 2, p. 61

Mi planis grandiozan saluton por 80-a datreveno de lia naskiĝo en decembro. Sed li mortis en aŭgusto. **Oni donu la florojn al la vivantoj!**

Johan Hammond Rosbach, or., Norda Prismo, 1968, 1, p. 14

Ŝi volis ion diri, sed la **vortoj velkis sur la lango.**

Hans Amund Rosbach, tr., Norda Prismo, 1972, 2, p. 103

Jes, tio eblas, cedeme diris la edzino, dum **ŝi forŝvingis la kaldronon de la fajro.**

Hans Amund Rosbach, tr., Norda Prismo, 1972, 2, p. 104

... sed li ne supreniris la ŝtuparon, li portis la fiŝojn rekte en la kelon, kie la vilaĝanoj rajtis eniri por admiri ilin, kaj ankaŭ por **babili pri ĉio kaj nenio** kun la populara salmokaptanto.

J.H.Rosbach, or., Silka kuseno, Oy Mendoservo ak, Finnlando, 1991, p. 13

Kaj mi ja sciis, ke papilioj ne ekzistas en Islando. Mia **scivolemo estis pli forta ol la resto de mi** – kiel ofte okazas.

J.H.Rosbach, or., Silka kuseno, Oy Mendoservo ak, Finnlando, 1991, p. 23

“Kupro-Cipro-do Afrodita!” ekkrietis la ĉiam **rapidcerba** sinjorino el Skien.

J.H.Rosbach, or., Silka kuseno, Oy Mendoservo ak, Finnlando, 1991, p. 34

Helmer: “Nora, – ĉu denove temas pri tio, kion vi menciis ĉi matene?” Nora: Jes Torvald, mi vere petegas vin Helmer: Vi **kuraĝas remueli tiun aferon?**

Odd Tangerus, Lens Larsen, tr., Esperanto, 1991, 3, p. 51

NOVZELANDO

Lia konversacio limiĝis je konkoj, pri kiuj li povis rapide **tedi** la plej amikajn orelojn. Ke oni evitis lin, kiam ajn eble, estis natura korolario, ĉar **aŭskultante lin, oni povis endormiĝi sur piedoj.**

Bertram Potts, or., La Nova Butikisto de Nukugaia, Stafeto, 1978, p. 6

Ne ĝenu vin pri tiu stultulo – **abeloj zumas en lia kapo.**

Bertram Potts, or., La Nova Butikisto de Nukugaia, Stafeto, 1978, p. 88

En la nomo de socia deco-distinga trajto de la ĝentlemanoj – **bonvolu, sinjoro, forki vin tuj en la inferon!**

Bertram Potts, or., La Nova Butikisto de Nukugaia, Stafeto, 1978, p. 89

... dismeto laŭ la **leĝo de la maksimuma merdo...**

Stefan MacGill, or, Monato, 1986, 10, p. 27

POLLANDO

Lia maljuna kapo, nudigita de haroj, komencis tremi, kaj **la voĉo morthaltis en la brusto.**

tr., H.Sienkiewicz, Quo vadis, p. 221

Respondu klare: ĉu vi volas morti pro l’ afero aŭ ne? Cerbumanta hometo apogita per longa pafilo alumet-skrapis la dentojn, videble li prokrastis. Se vi ne volas,

neniu devigos!— kriis l' altulo – **Kia lito, tia dormo.**

Kris Long, or., Fonto, 29 (feb. 1983), p. 15

La rikoltantoj, elĉerpitaj, **sinkis en ŝtonan dormon.**

Barbara Sokalowna, or., Viro en nigra mantelo kaj aliaj rakontoj, PEA, Varsovio, 1984, p. 41

En trankvila brueto laktiĝis aŭ dolĉiĝis kelkaj tasoj kaj **subite kvazaŭ falis silento.** Kliniĝintaj antaŭen, la ĉetablanoj dum momentoj fiksrigardis antaŭen.

T. Tyblewski, or., Fonto, 52 (jan. 1985), p. 8

Du horojn poste venis niaj amikoj... kaj malfrue vespere ankaŭ tri personoj el Szczecin. La unuan vesperon ni preskaŭ senĉese **maĉis ĉifonojn pri diversaj temoj.**

Eles, or., Esperantisto slovaka, 1985, 4, p. 9

El la **maniero okulpreni la vidon** mi komprenis, ke ligas ilin amo.

Tyburcjusz Tyblewski, or., Fonto, 93 (sep. 1988), p. 28

Krome naŭzas lin la konduto de la pograndoj, iliaj **dikaj spritaĵoj** kaj fikutimoj de komizoj. (ruse eble: “сальные” – rim. de A.G.)

Tomasz Chmielik, tr., Literatura Foiro, 134 (dec. 1991), p. 40

Inka Weksler... ŝajne ekvilibra homo, ardas flame per amo al la homoj kaj ju pli etaj ili estas, des **pli pinte iras ŝia amo.** Kaj jen vi vidas mem la rezulton. **El lernantoj** de eta submontara vilaĝo **ŝi kapablas eltiri genion.**

Tyburcjusz Tyblewski, or. La Gazeto, 69 (15 mar. 1997), p. 21

Posttagmeze estis diversaj programeroj, videofilmoj, prelegoj, renkontiĝoj kun konataj personoj, kantado, dancado ktp. **Dufoje famaj** en Pollando dancistoj majstre prezentis diversajn dancojn.

Bogusław Sobo, or., Litova Stelo, 2001, 4, p. 28

... ni devas scii tiujn verojn, por ke ni ne konsumu niajn korojn per vanaj afliktiĝoj, por ke **ni ne forpasigu nian junecon en vana kaptado de nekapteblaj sunaj radioj...**

L.L. Zamenhof, tr., Eliza Orzeszko, Marta, Eld. Kleks, Pollando, p. 190

PORTUGALIO

La ventoj venas, **minacaj, maltrankvilaj, kvazaŭ kanzonoj el Mediteraneo.**

Manuel de Seabra, or., Norda Prismo, 1970, 4, p. 279

Kaj ŝi **kisas lin, miksante sian buŝon kun la lia.** Sed li baraktis...

Manuel de Seabra, or., Norda Prismo, 1970, 4, p. 240

... oni komparis min kun krala hundo, kaj dum du tagoj min arestis en malluma ĉambro. **Voste de tiu justico,** mia avo decidis, ke mi devos preni la direkton de la urbo.

Leopoldo H. Knoedt, tr., Fonto, 63 (mar. 1986), p. 32

Tiu satano frenezas, lia **prudento tute iris promeni.**

Leopoldo H. Knoedt, tr., Fonto, 63 (mar. 1986), p. 35

Vi lernas nur tion, kio ne taŭgas. Pastra litero mem ne eniras vian kapon. Mi **rice-**

vis grasan riproĉon.

Leopoldo H.Knoedt, tr., Fonto, 63, (mar. 1986), p. 37

Santos levis la botelon kaj **lasis** la malvarman **likvaĵon flui en sian gorĝon.**

Manuel de Seabra, or., Literatura Foiro, 190 (apr. 2001), p. 190

Tiom da pluvo hieraŭ!.. Fulmo fendis la grandan cedron en la paŝtejo – kaj hodiaŭ jen kia mateno! La rosumita **naturto freŝas kiel infaneto tuj post la bano.**

Paŭlo Sergio Viana, tr., Fonto, 256 (apr. 2002), p. 23

Mi survojiĝas malĝoja. La **mateno jam plenas**, jam **krude lumas**. La suno malmildas; la bluo ĝenas.

Paŭlo Sergio Viana, tr., Fonto, 256 (apr. 2002), p. 26

Ĝi embriis jam antaŭe, kiam mi forlasis esperanton eĉ kiel komunikilon epistolan kaj konstatis ke **mia esprimivo falis kiel kaco postkoita.**

Goncalo Neves, or., Fonto, 263 (nov. 2002), p. 7

RUSIO

Eniru! Danku la Madonon, ke vi renkontis tiun ĉi afablan princon, kies kutimo estas diŝjeti monon. Simple li ne volas, ke la diliĝenco haltu pro vi. Sed **vin** li tamen **ne bezonas pli ol pasintjaran makaronion.**

K.Simonov, tr., Norda Prismo, 1956, 4-5, p. 155

Kaj kiel vi fartas? Kaj via familio? **Kostylin ŝvingis la manon.** – Kontinua nuptado. Ĉiuj edziniĝas. (la gesto signifas: “**tutegale**” – rim. de A.G.)

A.Ananĵin, J.Reutov, tr., Sferoj-2. Scienc-fikcio kaj fantasto, Eld. Grupo Nifo, 1983, Hispanio, p. 110

Neenion ni diros pri tio! Rakontu. – Ne. Vorton de honoro! Ĉar vi scias, kia popolo estas en nia vilaĝo. **Oni komencos grati la langojn.**

V.A.Glazunov, tr., Fonto, 91 (jul. 1988), p. 11

Ĉiu popolo komencis, por tiel diri, **tiri la litkovrilon al sia flanko** kaj spontanee ekis pligrandiĝi la reciprokaj kulpigoj kaj etno-kultura disdivido.

A.Ionesov, tr., Kontakto, 1, 1995, p. 5

SERBIO

He, kiu estas tiu nekonato en mia arbaro? **Perdiĝu rapide antaŭ ol mi vin!**

Branko Miljko, tr., Branko Ĉopić, La legindaj partizanoj, Saraevo, elbih, 1987, p. 13

... miris iu sepjara bubo, **malpurigita** per morusoj **de orelo ĝis orelo...**

Branko Miljko, tr., Branko Ĉopić, La legindaj partizanoj, Saraevo, elbih, 1987, p. 37

Kaj ĉu tiu estas via ĉevalido, – naive demandis Blanka, **bovide gapante** la azenon **kvazaŭ multkoloran prodon.**

Branko Miljko, tr., Branko Ĉopić, La legindaj partizanoj, Saraevo, elbih, 1987, p. 37

Kiam la suno jam delonge subiris malantaŭ la platigitan malaltan **monton, pezan pro ombroj**, en la ĉambro komencas kreski...

Branko Miljko, tr., Branko Ĉopić, La legindaj partizanoj, Saraevo, elbih, 1987, p. 58

SKOTLANDO

Ŝi venis iun tagon en la vilaĝan butikon, **aplomba kiel la vivo mem**, por aĉeti kelkajn aferojn, kaj ŝi asertis, ke ŝi estas...

William Auld, tr., Norda Prismo, 1958, 1, p. 49

Pro ĉio li dankis lin, sed **li nur gruntis** (ruse: “буркнул” – rim. de A.G.), kaj ŝi sciivolis, ĉu li estas kolera.

William Auld, tr., Norda Prismo, 1958, 1, p. 51

Kio? Ja nacilingve babili... Ĉar komencanto ne komprenas kiam **ni Esperanton parolas svinge**. Nu Majstro estis agrable.

William Auld, or., Norda Prismo, 1968, 1, p. 7

Ili komprenos mian skotan entuziasmon pri tiuj ĉi tradukoj. “La kesto modestas, sed koro enestas”. Ĉu neniu volas eldoni ĉi belan kolekton **iom pli laŭ ĝia indo**.

William Auld, or., tr., Norda Prismo, 1972, 1, p. 55

... Daŭrigu la rakonton, mi aŭskultas. Recertigite Mateo, **reprenis la rompitan fadenon**: Nu...

Skota Antologio, Glazgow, Eld. Kardo, 1978, p. 86

Mi helpis ŝin transgrimpi la ŝtupbarilon kaj, Roĉjo, kiam mi tuŝis ŝian brakon, mi sciis, ke mi **enamiĝis kapantaŭe**.

John Sharp Dinwoodie, tr., Skota Antologio, Glazgow, Eld. Kardo, 1978, p. 90

Eblas, ke en tiu fatala horo ĉe la rivereta elfluejo, ŝi ricevis la gracon rezisti sian malamikon **kaj ĵeti sin sur la kompaton de Dio**.

Skota Antologio, Glazgow, Eld. Kardo, 1978, p. 110

Estas malkonsilinde nomi aŭ ilin aŭ ilian tartanon, se oni ne volas **ricevi mil po-nardojn en la ventron**.

David Kennedy, tr., Skota Antologio, Glazgow, Eld. Kardo, 1978, p. 112

SLOVENIO

La profesoroj dancis ĉirkaŭ tiu problemo **kiel kato dancas ĉirkaŭ bolanta kaĉo**.

Vinko Oslak, or., Jen la sablo el mia Klepsidro, Aŭstrujo, 1991, p. 136

Dum oni forkondukis lin, la sanktejo ankoraŭ odoris je incenso, sed la vilaĝo estis **muta, kiel droninto**, kiun Soĉa albordigas.

Anita Perić Altherr, or., Malfacilas esti sloveno en Italio, Triesto, 1991, p. 117

Tiel ekzemple la slovena proza klasikulo Ivan Cankar... foje refutis la “fundamentecan” literaturkritikon de kelkaj katolikaj rondoj per sia satira genio: **Gravas la kvalito de la ovoj kaj ne la moralo de la kokinoj...**

or., Literatura Foiro, 197 (jun. 2002), p. 147

SVEDIO

... realigi mian plej gravan penson: **manovri Germanujon el la milito**.

Stellan Engholm, tr., Folke Bernadotte, La fino. (Miaj humanecaj intertraktoj en Germanujo printempe 1945 kaj iliaj politikaj sekvoj), Stockholm, eldona societo Esperanto, 1945, p. 127

Volonte li akceptis komisiojn por iri al la butiko, sed li preskaŭ neniam rememoris, kion li devus aĉeti, **ĉar liaj pensoj estis pli proksime al la gnomo en la lino ol al la vendejo.**

or., Norda Prismo, 1955, 4, p. 184

Dum tiu tempo, aŭskultu nur. Rotti aranĝis ĉion kun siaj du sekundantoj kaj ili **estis tiel solenaj kiel du predikistoj.** Ili senpacience atendis Nilson, kiu ŝajne...

K.K., tr., Norda Prismo, 1955, 4, p. 186

Nu, la suno estis subironta kaj la aero estis malvarmeta kaj la luno **estis tiel alte, kiel la longo de du virinaĉoj***, super la monto Kechetavas kaj kiam ni venis al la loko... (*aludo pri la meger-rajdado per balailoj)

K.K., tr., Norda Prismo. 1955, 4, p. 187

La policisto **venis sin svingante.** La sinjorino kaj Karlsson estis forkondukitaj...

K.J.Moberg, Norda Prismo, 1964, 1, p. 4

Sed tio estis plej ofte **kvazaŭ elpreni ŝtopilon el la barelo**, ĉar tiam komencis Kallenberg citi biblio-sentencojn kaj katekismajn demandojn kaj respondojn, kiuj zumadis ĉirkaŭ kapo de Falk...

K.J.Moberg, tr., Norda Prismo, 1965, 2, p. 48

Pastoro Odmark estis forĝisto, antaŭ ol li iĝis pastoro... **La severo de la leĝo loĝis sur lia longo**, kaj li bruis kaj tondris pri la eterna puno...

F.Szilagyi, tr., Norda Prismo, 1966, 3, p. 140

Li amis ŝian alt-sveltan staturon knabinan, kian oni ja povas ami nur dum mallonga tempo de l' vivo, kiam oni ruĝiĝas pro la belo mem kaj ne nur pro la maldeco, kaj ne malkovris ankoraŭ, ke la **virino havas katorelojn.**

Karl Gustafsson, tr., Norda prismo, 1967, 1, p. 12

Li estis ŝipestro kaj veturadis sur la grandaj maroj, kaj Pipi veturadis kun li en lia ŝipo, ĝis kiam la patro foje dum ŝtormo **lovefalis enmaren** kaj malaperis.

Karl Gustafsson, tr., Norda Prismo, 1969, 2, p. 99

Mi ĉiam aŭdis, ke ovoflavo estas bona por **la haroj**, diris Pipi, viŝante siajn okulojn. Cetere vi vidas, **ke ili kreskas preskaŭ krake.**

Karl Gustafsson, tr., Norda Prismo, 1969, 2, p. 102

Nokto kavernas.

Ferenc Scilagyi, Literatura Foiro, 37-38 (1976)

Sed virinoj **estas obstinaj, kiam ili ricevas ion en la kapon**, kaj la patrino en la Vulparbaro ne cedis antaŭ ol ŝi estis persvadinta sian edzon.

Malte Markheden, tr., Fonto, 91, (jul. 1988), p. 25

... la knabino denove fermas la okulojn kaj ludas, ke ŝi ne remalfermos ilin ĝis ili povos vidi la maron kaj... ŝi revas, ke **ŝi etendiĝos kvieta kiel spegulo.**

Sten Johansen, tr., Fonto, 102, (jun. 1989), p. 24

Poste viro malfermas aŭtopordon kaj provas stari sur du piedoj, kvankam li havas **truon de teruro en sia interno.**

Sten Johansen, Fonto, 102 (jun. 1989), p. 25

Kiam ili alvenis al la sablopado, ili **aŭdis aŭton enmeti unu rapidon post la alia** kaj malaperi en la nepenetreblan londonan nebulon.

Ake Holmberg, Ture Sventon en Londono, Progreso, Svedio, 1989, p. 45

Tamen lertaj knaboj, tiuj privatdetektivoj, li pensis kaj gratis la katon malantaŭ unu orelo. **Tranĉilakraj homoj.** Fakte...

Ake Holmberg, Ture Sventon en Londono, Progreso, Svedio, 1989, p. 56

Li malfermis la telegramon kaj legis duonlaŭte... **La silento** ĉe la tablo **fariĝis preskaŭ fantomeca.**

Ake Holmberg, Ture Sventon en Londono, Progreso, Svedio, 1989, p. 60

... cetere ŝi estis rigardata kiel ĉiu ajn: ŝi zorgis pri la sia kaj **ne ŝovis la faŭkon en la merdujon** de aliaj homoj...

Sten Johansen, Fonto, 94, p. 281

Li estas granda, – diris la infano, – kaj komencis forigi sablon el inter siaj piedfin-groj. **Ili eniris ĉiu en sian silenton.** Post kelka tempo la avino rimarkigis...

Sten Johansson, Fonto, 167 (nov. 1994), p. 18

Li restis sidante en **silento tiel profunda kiel unu el nigraj truoj de la spaco.**

Sten Johansson, tr., Fonto, 167 (nov. 1994), p. 13

... kaj instigi al **agado preter vortoj.**

Christer Kiselman, or., Esperanto, 1998, 5, p. 85

Kaj poste kiam li mem telefonas dirante ke li restos laboreje “ankoraŭ kelkan tempon, kaj ŝi eĉ tiam ne per unu sola vorto mencias Tommy, **ŝi iĝas tute ekster si.** Sed ŝi sukcesas parte mastri sian anksion...

Sten Johansen, tr., Fonto, 241 (jan. 2001), p. 14

... kiun ŝi memoras de sia infanaĝo, kiam ŝi vagadis kun Patro tra la haveno, rigardante la haringojn kuŝi **kvazaŭ kvietiĝintaj ondoj de arĝento** en siaj kestoj.

Sten Johansen, tr., Fonto, 241 (jan. 2001)

Ŝi asertis, ke ŝi **amas min.** Sed enpense ŝi aldonis “**same kiel absceson postaĵan**”.

Sten Johansen, or., Fonto, 253 (jan. 2002), p. 30

Ŝi pensis, ke ŝi volus, ke li kisu ŝin, por ke ŝi havu okazon vere koleriĝi al li kaj montri kiom ŝi malestimas lin. Ŝi ekstaris, **tirante la jupon dense ĉirkaŭ sin.** Ŝi sendus al li rigardon plenan de glacia moko, kaj ŝi foriris.

Johan Hammond Rosbach, tr., Literatura Foiro, 195, (feb. 2002), p. 31

SVISLANDO

La reago ne mankis kaj anoncis sin sep gekamaradoj, **kies aĝo kuŝas inter 20 kaj 40 jaroj.** Studentoj, sindikatisitoj...

K.Nicolodior, or., Internaciisto, 2000, 5, p. 13

Ekzemple kiam mi estis gimnaziano, kaj en la hejmo mi fariĝis junulo aŭ knabo kiun oni karakterizas en la franca per “**li estas en la bova aĝo**” – oni diras tion por diri “**li kontraŭstaras ĉion en la familio**”.

Claude Gacond, or., La Gazeto, 95 (jun.2001), p. 7

U S O N O

Cetere, ne forpasis multe da tempo, antaŭ ol ankaŭ la familianoj de “Meche” interesiĝis pri mi. Tiam mi **konstatis, ke mi naĝas en profunda akvo** – ne nur pro “Meche”. Alia rolanto aperis.

Bernard Golden, or., Monato, 1981, 3, p. 17

Eĉ **du virinoj pli ol sufiĉis** al mi, do mi decidis ĉesi al **bruligadon de la kandelo ĉe ambaŭ ekstremajoj**. Mi do, staris antaŭ la neevitebla dilemo: kiun el la du mi elektu.

Bernard Golden, or., Monato, 1981, 3, p. 18

Mi legos mian referaĵon ĉi-vespere, Dismas,” diris d-ro Minden, “kaj **ili forfajfos min el la halo. Nur pensi pri tio preskaŭ fuĝigas harojn de mia verto.**”

Karl Pov, tr., Sferoj-2. Scienc-fikcio kaj fantasto, eld. Grupo Nifo, 1983, Hispanio, p. 129

Ja vere, la ksaŭenoj estas la nuntempa homo. Ja certe **ili estas ni mem mentono kontraŭ mentono.**

Karl Pov, tr., Sferoj-2. Scienc-fikcio kaj fantasto, eld. Grupo Nifo, 1983, Hispanio, p. 133

Celante nin per la armilo, li kriaĉis: “**Putinpatrin’!** Retroiru nun”.

B. Golden, or., Fonto, 42, (mar. 1984), p. 6

Ĉiu scias, ke ovoĵ estas facile rompeblaj. Ankaŭ pri aliaj delikataj substancoj oni diras **rompiĝema kiel ovoŝelo.**

Bernard Golden, tr., Ovo, 1985, 1, p. 2

Plue, la manko de imponaj rolantoj... signifas, ke ne estas rakonto, senkonsidere la sciencan fonon de la intrigo aŭ la fascinajn **ideojn, per kiuj la aŭtoro lardas sian verkon.**

Bernard Golden, or., Literatura Foiro, 112, (apr. 1988), p. 33

... ke tiom ekstrema akto disrompus la socian ordon kaj lasus la popolon en **malespero kaj misorientiĝo, kvazaŭ ŝafoj en neĝoŝtormo...**

K. Jakobo, tr., La Gazeto, 82 (apr. 1999), p. 18

Ke Gerrit Berveling – erudiciulo, klasikisto, redaktoro de nia valora revuo Fonto – decidis kaj sukcesis verki romaneton ne estas strangaĵo. Ni pensu pri Umberto Eco kaj lia “La nomo de la rozo”. **Ne nepre divorcaj staras klero kaj lerto, scienco kaj kreivo.**

Petro Braŭn, or., Esperanto, 2001, p. 33

Ekstere ŝi edenas eĉ glorie kaj viv-transformige, **ĝis la punkto, kiam la interna diablo elrompiĝas** plej subite. Serio da violentoj kaj perversoj ankaŭ antaŭulas la romanon venontan.

Peter E. Browne, or., Fonto, 254 (feb. 2002), p. 8

V J E T N A M I O

Tion dirinte, li sin turnas al aliaj atendantaj vizitantoj. S-ro “Materialo” komprenas,

ke li **neniel povus ŝanĝi lian decidon, eĉ se sekiĝus lia lango.**

Hai Son, Floroj, Fremdlingva eld., Hanojo, 1981, p. 41

Sekve de teruraj torturoj spertitaj en diversaj prizonoj, li **estis je du fingroj de la morto...**

Nguyen Minh Kinh, tr., Dolĉa gusto de l' paco, Fremdlingva eld., Hanojo, 1982, p. 15

Sed tio estis por mi granda ĝojo, ĉar unuafoje mi kontaktis kun alilandaj samid-
eanoj, kun kiuj mi povis interkompreniĝi kaj interamikiĝi tiom facile kaj tiom
agrabla, **sentante min kvazaŭ “fiŝo trovinta sian akvon”**, kiel diras vjetnama
proverbo.

Lai Thi Hai Ly, or., Kontakto, 2001, 2, p. 6

HONORA PATRONO UMESAO TADAO FORPASIS

UMESAO Tadao, eminenta kultura antropologo, forpasis la 3-an de julio. Li naskiĝis la 13-an de junio 1920 en Kioto. Li studis zoologion en la Universitato de Kioto, sed post la milito dediĉis sin al kultura antropologio. Al tio inspiris lin interalie la frua partopreno en esplor-ekspedicioj al Mikronezio kaj nordorienta Ĉinio, poste al Karakorumo kaj Hindukuŝo. En 1949 li iĝis profesoro, unue en Ōsaka, poste en Kioto. El artikolo, kiu aperis en 1957 kaj famigis lin, evoluis lia ĉefverko *Ekologia rigardo al historio. La japana civilizacio en la monda kunteksto* (1967), konsiderata kiel unu el la plej influaj sciencaj libroj aperintaj en Japanio post la Dua Mondmilito (ĝi estas tradukita en la anglan). Por pli larĝa publiko li verkis *La tekniko de intelekta produktado* (1969), kiu ĝis hodiaŭ furore vendiĝas. Umesao klarvide atentigis jam en 1963, ke tutmonde estiĝas “informad-socio”.

Laŭ lia instigo, sur la tereno apud Ōsaka, kie en 1970 okazis Monda Ekspozicio, estis kreita Nacia Muzeo de Etnologio. Li iĝis en 1974 ĝia unua ĝenerala direktoro (kaj restis ĝis 1993). Kvankam en 1986 li preskaŭ perdis sian vidkapblon, li plue verkadis; en 1994 estis kompletigita lia Plena Verkaro (entute 23 volumoj). Li ricevis multajn ordenojn kaj aliajn honorigojn, al kiuj apartenis (ekde 1980) la membreco en la Honora Patrona Komitato de UEA.

Umesao lernis Esperanton tuj post la milito. Kiel postdiploma studento li gvidis en Kioto enkondukan kurson pri Esperanto. Tra sia tuta vivo li de tempo al tempo konigis sian esperantistecon al japana publiko. Li kuntradukis en la japanan *Vivo de Zamenhof* de Edmond Privat (1965) kaj verkis eseon pri “La spirito de Esperanto” (1983). En Esperanta traduko aperis la libro *Sepdek-sep ŝlosiloj por la japana civilizacio* (1987), kies ĉefaŭtoro estis Umesao. Dank’ al kunlaboro inter li kaj UEA, la Nacia Muzeo de Etnologio ekde 1983 posedas valoran kolekton de libroj en kaj pri Esperanto (ĉ. 2700 volumoj).

Gazetaraj Komunikoj de UEA

LA UNUA SIMBIRSKA E-PREZIDANTO

La nomo de Vasilij Aleksandroviĉ Koposov iĝis konata en nia regiono. Pri li skribis jam nia klubanino Tatjana Kuzjmina (REGo, № 3 (58), 2010, p. 29). Li estis la plej fama psikiatro de nia gubernio. Tamen li estis ankaŭ la unua esperantisto de nia urbo. Ni konatiĝu kun lia biografio.

Li naskiĝis la 15-an de januaro 1851 en vilaĝeto Obradovo (Vologda gubernio) en pastra familio. Sesjara li iris lernejon kaj sukcese finis ĝin post naŭ jaroj. Dank' al siaj brilaj kapabloj li ricevis eblecon labori en la sama lernejo kiel neoficiala helpanto de instruisto. Poste li vizitis eklezian lernejon kaj eklezian seminarion en Vologdo.

Kontraŭ la patra volo li studis en la Imperiestra Medicina-Ĥirurgia Akademio en Peterburg kaj finis ĝin en 1876.

En tiu tempo komenciĝis la rusa-turka milito kaj V.A.Koposov okupis postenon de regimenta kuracisto en la 26-a artileria regimento kaj servis tie dum la tuta milito. Post la milito li laboris en Kaluga gubernio kiel psikiatro.

V.A.Koposov laboris en diversaj gubernioj kaj aktive partoprenis tiean socian vivon. Komisiite de Tvera literatura-muzika societo, ekzemple, li vojaĝis al Peterburg por partopreni entombigon de I.S.Turgenev.

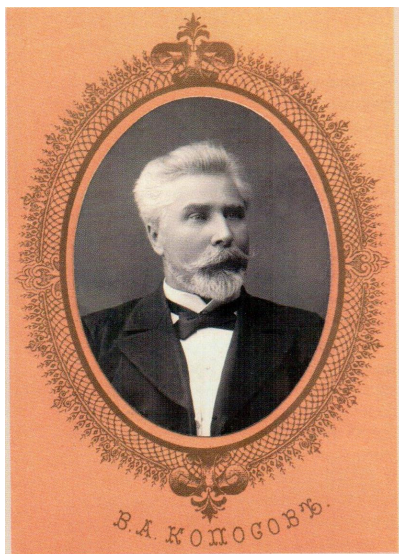
Ankaŭ en Novgorod lia nomo estas konata. En 1885 li komencis sian laboron en unu el la plej malnovaj rusiaj psikiatriaj malsanulejoj en Novgoroda gubernio. En 1886 dank' al decido de la urba registaro li oficvojaĝis al Parizo.

Tiutempe L.Pasteur trovis rimedon kontraŭ rabio. V.A.Koposov faris la novan eltrovaĵon populara en Rusio.

En Saratov li estis fama socia aktivulo kaj partoprenis ĉiun socian iniciaton. La urbo estis tiam la kultura ĉefurbo de Volgia regiono, kaj Vasilij Aleksandroviĉ Koposov iĝis gvidanto en tiama kultura gubernia vivo.

Junie de 1894 oni sendis lin al Simbirska gubernio. Jam antaŭ lia alveno al Simbirsk oni taksis lin kiel talentan kaj progresan kuraciston. Li perfekte uzis hipnoton, praktikis akvan terapion. Li zorgis pri bona nutrado por malsanuloj. Gravaj estis vilaĝa naturo kaj laboroterapio: en forĝejo, seruristejo, botistejo, kudrejo. Li nuligis fizikajn metodojn de premado rilate al malsanuloj.

La 29-an de junio 1895 oni komencis konstruadon de malsanulejo – kolonio por psikaj malsanuloj laŭ projekto de V.A.Koposov kaj arkitekto M.G.Aljakrinskij. Antaŭe Vasilij Aleksandroviĉ vizitis la plej grandajn eŭropajn klinikojn kaj opiniis, ke la plej konvena estas la projekto de la fama germana kliniko Charite. Ĝis la 1-a de julio 1898 la 400-lokaejo por viroj estis preta, kaj la malsanulejo akceptis unuajn pacien-

tojn kaj novan direktoron. Dum unu jaro V.A.Koposov estis la sola kuracisto por preskaŭ 200 pacientoj, kiuj nomis lin “Dio”. Tamen li mem (laŭ vortoj de A.V.Ĵirkeviĉ, amiko de la kuracisto) estis tute indiferenta pri religio.

V.A.Koposov 17-foje estis eksterlande por studi kuracajn metodojn. Li partoprenis internaciajn kongresojn en Moskvo (1887), Parizo (1900), Madrido (1903), Budapeŝto (1909). En 1911 li estis elektita kiel membro de klinika societo de psikiatroj (Membre associé étranger de la Société Clinique de Médecine Mentale) en Parizo.

En 1916 estis inaŭgurita Koposov-pavilono – ejo por malsanaj infanoj. Por ĝia konstruado li donacis sian monon.

Li faris vivon de malsanuloj enhaviĉa. Kiam oni festis la 100-jaran jubileon de A.S.Puŝkin, tie okazis la unua literatura aranĝo (majo de 1899). Vintre oni ofte organizis muzik-literaturajn “vesperojn”, dediĉitajn al poetoj kaj verkistoj (N.V.Gogol, M.J.Lermontov, N.M.Karamzin), al malsanulejaj laboristoj. Interese oni celebris kalendarajn festojn.

La malsanuloj estis instruataj legi.

La kolonio havis eĉ sian teatron, gvidatan de Zoja Miĥajlovna Koposova, la edzino de la kuracisto. Ŝi surscenigis multajn teatraĵetojn de famaj rusaj verkistoj kaj lokaj aŭtoroj. Tiu teatro malfermis siajn pordojn decembre de 1899. La spektantoj ĝuis “La Revizoron” de N.V.Gogol. Ofte tiun loĝlokon apud la hospitalo – nuntempe ĝi estas urbeto de Karamzin – vizitis aktoroj de Simbirska teatro.

Ne forgesita estis muziko. La kolonio havis sian orkestron. La unua orkestro posedis kvar balalajkojn, du mandolinojn, du domrojn, du gitarojn kaj unu kontrabason. Vasilij Aleksandroviĉ mem ludis mandolinon. Ekzistis ankaŭ koruso, kiu konsistis el oficistoj kaj malsanuloj. Ili bone plenumis rusajn popolajn kantojn.

Lia ŝatata okupo tamen estis Esperanto. Li estis prezidanto de Simbirska Esperantista Societo, membro de Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio (TEKA), partoprenis Universalan Kongreson en Antverpeno (1911).

Entute li senŝange estis ĉefo de la kolonio dum 28 jaroj.

La 17-an de aŭgusto 1922 Vasilij Aleksandroviĉ Koposov forpasis. Li aĝis tiam 72 jarojn. Post unu jaro mortpafis sin la edzino de Vasilij Aleksandroviĉ. En antaŭmorta letereto ŝi kulpigis novan direktoron pri sia forpaso, ĉar la hospitala vivo malboniĝis kaj la antaŭaj ordoj estis rompita. V.A.Koposov kaj lia edzino estis entombigitaj kune.

Margarita Karceva (Uljanovsk)

Bulteno de REU

LA SEKVA KONGRESO OKAZOS EN ĈEBOKSARI!

Laŭ interkonsenta decido de Rusia Esperantista Unio (REU) kaj E-Asocio de Ĉuvaŝa Respubliko (EAĈR) la sekva 27-a Rusia Esperantista Kongreso (REK) okazos en Ĉeboksari. Provizoraj datoj estas la 20-a – 23-a de oktobro 2011, sed estas ege malverŝajne, ke la datoj ŝanĝiĝos (povos okazi nur ke REK komenciĝos je unu tago pli frue).

La kongreso okazos samtempe kun la fama aranĝo, kiun okazigas ĉeboksaraj esperantistoj – Lingva Festivalo (LF). Dank’ al tio oni povos profiti ambaŭflanke – grandan parton de la kongresa programo okupos LF, kaj LF mem ricevos iom pli da partoprenantoj, ol kutime. Sendube dum REK ankaŭ troviĝos loko por kutimaj programeroj – prelegoj, diskutoj, ekskursa programo kaj Konferenco de REU. La koncerta parto estos unuigita kun tiu de LF.

Konsisto de la organiza komitato ankoraŭ ne estis difinita, sed tien eniros ĉefaj funkciuloj de REU kaj EAĈR. Sekvu la novaĵojn kaj estu kune kun REU!

Grigorij Arosev (Moskvo)

REZOLUCIO DE LA 95-a UK

La 95-a Universala Kongreso de Esperanto, kunveninta en Havano (Kubo) kun 1002 partoprenantoj el 59 landoj,

konsiderante,

ke Unuiĝintaj Nacioj deklaris la jaron 2010 Internacia Jaro de Interproksimigo de Kulturoj,

konstatas

– ke la diverseco de kulturoj en la mondo grave kontribuas al la riĉeco de la homaro;

– ke jam dum 123 jaroj Esperanto kiel neŭtrala lingvo helpas konstrui pontojn inter popoloj kaj kulturoj, kaj

– ke la Universalaj Kongresoj de Esperanto, kunigante homojn el plej diversaj landoj tra la mondo, mem atestas tiun kapablon konstrui pontojn,

Deklaras la deziron de la Esperanto-parolantoj kunagi kun Unuiĝintaj Nacioj kaj Unesko por stimuli komprenemon inter popoloj kaj samtempe protekti la identecon de ĉiuj homgrupoj,

kaj ***invitas*** Unuiĝintajn Naciojn kaj Uneskon plene eluzi siajn rilatojn kun Universala Esperanto-Asocio por efike realigi siajn celojn.

Havano, 24 julio 2010

Rimarko: Oficiala traduko de la rezolucio en diversaj lingvoj estas havebla ĉe la Centra Oficejo de UEA.

RENKONTE AL 20-JARIĜO DE REU

Decembre de 1991 surbaze de Sovetrespublikara Esperantista Unio estis fondita Rusia Esperantista Unio (REU). Relative baldaŭ, post malpli ol 1,5 jaroj, nia organizaĵo fariĝos 20-jara. Omaĝe al ĉi tiu jubileo en tiu ĉi kaj sekvaj numeroj de REGo aperos kelkaj materialoj pri la historio de REU. Ni komencas per la ĉi-suba listo, kiun kompilis Viktoro Aroloviĉ. En ĝi por ĉiu okazinta Kongreso/Konferenco estas indikitaj loko kaj dato, la plej gravaj decidoj (D), elektita Estraro (E) kaj rimarkoj (R). Fine troviĝas iom da interesa statistiko, kompilita de mi.

Grigorij Arosev (Moskvo)

KONGRESOJ KAJ KONFERENCJOJ DE REU

10-a Kongreso de SEU-REU (= Landa E-Kongreso, 13-a REK);

Kolomno, decembro 1991.

D: Fondo de REU surbaze de SEU.

E: V.Aroloviĉ – Prezidanto; N.Gudskov, B.Kolker, A.Ŝevĉenko – Vicprezidantoj; V.Bespalov, M.Ĉertilov, I.Gonĉarova, A.Junusov, G.Kokolija, S.Kuznecov, L.Medvedev, A.Melnikov, V.Minin, A.Titajev; poste kooptita – A.Kogan.

R: Speciala elekto de la Estraro ne okazis, oni daŭrigis la mandaton de la Estraro, elektita de la 9-a Kongreso de SEU (Moskvo, dec. 1990), krom unu ŝanĝo: estis elektita A.Ŝevĉenko anstataŭ la demisiinta A.Ananjin.

11-a Kongreso de REU (= 14-a REK); Sankt-Peterburg, novembro 1992.

D: Propono pri renumerado de Kongresoj.

E: V.Aroloviĉ – Prezidanto; M.Ĉertilov, A.Ŝevĉenko, A.Titajev – Vicprezidantoj; I.Gonĉarova, A.Junusov, A.Kogan, L.Medvedev, V.Minin, A.Salamatov.

12-a Kongreso de REU (enkadre de la 15-a REK); Soĉi, novembro 1993.

D: Iniciato krei sistemon de regionaj reprezentantoj.

E: A.Ananjin – Prezidanto; V.Aroloviĉ, V.Bespalov, M.Ĉertilov, G.Kokolija, A.Ŝevĉenko – Vicprezidantoj.

13-a Kongreso de REU (enkadre de [la 16-a] REK);

Niĵnij Novgorod, novembro 1994.

D: Unuiĝo kun Ruslanda E-Asocio.

E: N.Gudskov – Prezidanto; A.Ananjin, H.Gorecka – Vicprezidantoj; V.Aroloviĉ, I.Gonĉarova.

[14-a] Kongreso/ Konferenco de REU (enkadre de [la 17-a] REK);

Tjumenj, oktobro 1995.

D: La nova versio de la Statuto de REU, prezentota por reregistro de REU.

E: A.Korĵenkov – Prezidanto; N.Gudskov – Vicprezidanto; V.Aroloviĉ, S.Bronov, M.Ĉertilov, I.Gonĉarova, H.Gorecka.

[15-a] Konferenco de REU (enkadre de [la 18-a] REK);

Moskvo, januaro-februaro 1997.

D: Reglamento de la Konferenco (parto de Ĝenerala Regularo). Elektita ĈALK.

E: A.Junusov – Prezidanto; M.Ĉertilov – Vicprezidanto; V.Aroloviĉ, V.Bespalov, S.Bronov, N.Gudskov, A.Kogan, E.Ŝevĉenko, A.Titajev.

[16-a] Konferenco de REU (enkadre de OkSEJT-39); Tiĥvin, julio 1999.

D: Ĝenerala Regularo de REU.

E: A.Junusov – Prezidanto; V.Aroloviĉ, J.Karcev – Vicprezidantoj; I.Fejgin, E.Ŝevĉenko; poste kooptita – V.Kandalinskij.

[17-a] Konferenco de REU (enkadre de [la 19-a] REK);

Ĉeboksari, februaro 2000.

D: Proponoj por Agadprogramo de REU.

E: A.Ananjin – Prezidanto; J.Karcev, G.Kokolija – Vicprezidantoj.

18-a Konferenco de REU (enkadre de la 20-a REK);

Serovo (apud Sankt-Peterburg), marto 2001.

D: Regularo pri la Libroservo.

E: G.Kokolija – Prezidanto; A.Grigorjevskij – Vicprezidanto; A.Blinov, I.Gonĉarova, N.Gudskov, J.Karcev.

R: Grigorjevskij = Ananjin.

19-a Konferenco de REU (enkadre de la 22-a REK);

Puŝĉino, decembro 2002.

D: Regularoj pri la regionaj kunordigantoj kaj pri la lokaj reprezentantoj.

E: N.Gudskov – Prezidanto; V.Aroloviĉ, A.Junusov – Vicprezidantoj; I.Gonĉarova, N.Grigorjevskaja, J.Karcev, V.Kudrjavcev, A.Liskov, V.Seguru; poste kooptita – G.Kokolija.

R: La 21-a REK pasis sen Konferenco.

20-a Konferenco de REU (enkadre de la 23-a REK);

Volgograd, februaro 2004.

D: Regularo pri la Kluba Ranglisto.

E: N.Gudskov – Prezidanto; M.Ĉertilov, I.Gonĉarova, J.Karcev, G.Kokolija, V.Kudrjavcev, V.Seguru.

R: Elektro de Vicprezidanto ne okazis.

21-a Konferenco de REU (enkadre de la 24-a REK);

Ĵekaterinburg, aprilo-majo 2005.

D: Regularoj pri la rusiaj deklam-konkursoj kaj pri la Lingva Olimpiko por Novuloj.

E: A.Grigorjevskij – Prezidanto; N.Gudskov, R.Kudrjavceva – Vicprezidantoj; I.Gonĉarova, J.Karcev, A.Peĉonkin.

22-a Konferenco de REU (enkarde de RET-06);

Volgograda reg., aŭgusto 2006.

D: Aligo de REJM kiel Junulara sekcio.

E: Reelekto ne okazis.

23-a Konferenco de REU (enkadre de la 25-a REK); Tiĥvin, marto 2007.

D: Subteno de la agado por invito de UK al Rusio.

E: A.Grigorjevskij – Prezidanto; N.Gudskov – Vicprezidanto; V.Bespalov, I.Gončarova, K.Ĥlizov, J.Karcev, A.Osokin, V.Seguru.

24-a Konferenco de REU; Moskvo, majo 2009.

D: Elekto de la Konsilio de REU.

E: M.Ĉertilov – Prezidanto; V.Seguru – Vicprezidanto; R.Bolšakov, J.Karcev.

25-a Konferenco de REU (enkadre de la 26-a REK);

Sankt-Peterburg, majo 2010.

D: Abolo de la Konsilio de REU.

E: G.Arojev – Prezidanto; S.Smetanina – Vicprezidanto; V.Bespalov, J.Karcev, R.Kudrjavceva, D.Obrascova.

STATISTIKO

Lokoj. Plej ofte la Konferencoj de REU okazis en Leningrada regiono: en Sankt-Peterburg (2-foje), Tiĥvin (2-foje) kaj Serovo (1-foje). Sekvas Moskva regiono: en la ĉefurbo 2-foje, en Kolomno kaj Puŝĉino po 1-foje. En Volgograda regiono la Konferenco okazis 2-foje, kaj po 1-foje gastigis la Konferencon Soĉi, Niĵnij Novgorod, Tjumenj, Ĉeboksari (kie laŭplane okazos la Konferenco de REU en 2011) kaj Jekaterinburg.

Plej “kunsidaj” monatoj estas februaro, majo kaj novembro – en tiuj monatoj okazis po 3 Konferencoj. Ili neniam okazis en junio kaj septembroj.

Plej longa senpaŭza agado en la Estraro:

134 monatoj – Jurij Karcev (julio 1999 – ĝis nun). Se Jurij restos estrarano ĝis la sekva Konferenco (laŭplane – en oktobro 2011), lia rekordo altiĝos ĝis 148 monatoj, ne kalkulante eventualan plian reelektiĝon.

99 monatoj: Viktor Aroloviĉ (decembro 1991 – februaro 2000), Irina Gončarova (marto 2001 – majo 2009), Nikolaj Gudskov (marto 2001 – majo 2009).

Prezidentecoj: A.Ananjin (Grigorjevskij) – 4-foje, N.Gudskov – 3-foje, V.Aroloviĉ, A.Junusov – po 2 fojoj, A.Korĵenkov, G.Kokolija, M.Ĉertilov, G.Arojev – po 1 fojo.

Estraranecoj (inkl. vicprezidentecojn): po 9 – I.Gončarova, J.Karcev; po 6 – V.Aroloviĉ, M.Ĉertilov, N.Gudskov; po 5 – V.Bespalov, G.Kokolija; 4 – V.Seguru; po 3 – A.Junusov, A.Kogan, A.Ševĉenko, A.Titajev; po 2 – A.Ananjin (Grigorjevskij), S.Bronov, H.Gorecka, V.Kudrjavcev, R.Kudrjavceva, L.Medvedev, V.Minin, E.Ševĉenko; po 1 – A.Blinov, R.Bolšakov, N.Grigorjevskaja, I.Fejgin, K.Ĥlizov, V.Kandalinskij, B.Kolker, S.Kuznecov, A.Liskov, A.Melnikov, D.Obrascova, A.Osokin, A.Peĉonkin, A.Salomatov, S.Smetanina.

Resume: la Estraron diverstempe kaj malsamkonsiste eniris 37 individuoj. La plej granda Estraro (kiu fakte estis Estraro de SEU) estis en la unua konsisto: 15 personoj. Nur tri homoj estis en la estraro, elektita februare 2000.

JARLIBRO 2010 APERIS

Portreto de Giorgio Canuto malfermas Jarlibron 2010 de UEA, kiu aperis meze de junio. La ŝatata itala jurmedicinisto prezidis UEA de 1956 ĝis sia forpaso en 1960. Lia nomo pluvivas en la nomo de la fondaĵo de UEA, kiu kolektas donacojn por membriĝi en UEA esperantistojn en malriĉaj landoj.

En tre persona antaŭparolo la UEA-estrarano Hori Yasuo rakontas, kiel en diversaj okazoj la Jarlibro, precipe ĝia Delegita Reto, utilis kaj helpis al li. “La Jarlibro malfermis novan mondon al mi”, li skribas memorante sian unuan sperton pri ĝia utileco en malfrua sabata vespero en Bratislavo.

La daŭran popularecon de la Jarlibro de UEA montras ankaŭ tio, ke nur 70 membroj de UEA respondis, ke ili ne bezonas la paperan Jarlibron, kiam la Centra Oficejo enketis pri tio inter la membroj, kies retadreso estas konata al la CO. Ankaŭ tiuj, kiuj povas konsulti la retan version de la Jarlibro en <reto.uea.org>, tamen ŝatas ricevi ĝian presitan version. Asertoj, ke ĝi estas nebezonnata malmoder-naĵo, evidente ne havas fortan bazon.

La nombro de delegitoj malkreskis. Jarlibro 2009 havis 1735 individuajn delegitojn en 102 landoj, dum la ĉi-jara havas 1679 adresojn en 101 landoj. Estas 50 ĉefdelegitoj, 950 lokaj delegitoj, 104 vicdelegitoj, 31 junularaj kaj 1277 fakaj delegitoj. Krome en Brazilo estas 5 regionaj delegitoj. La fakdelegitoj reprezentas preskaŭ 800 fakojn. En la unua parto de la Jarlibro, eldonita ankaŭ aparte kiel Gvidlibro 2010, aperas adresoj k.a. informoj pri la organoj, instancoj kaj servoj de UEA kaj TEJO, pri landaj kaj fakaj asocioj, akademioj, edukaj kaj kulturaj instancoj, bibliotekoj ktp. Apartaj ĉapitroj estas dediĉitaj al radioelsendoj en Esperanto kaj al Esperanto en Interreto.

Fine de la Jarlibro troviĝas du rabatkuponoj de la Libroservo de UEA por tiuj, kiuj faras siajn mendojn paperpoŝte. Kiuj mendas rete, ne bezonas uzi la kuponon. Membroj kun Gvidlibro aŭ Jarlibro rajtas dufoje jare mendi librojn k.a. varojn kun rabato de 10%. Membroj-Abonantoj, Dumvivaj Membroj kaj Honoraj Membroj rajtas ricevi la rabaton je ĉiu mendo.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

LA KOMITATO DE UEA ELEKTIS EN GRANDA UNUANIMECO

La Komitato de UEA povis efike eklabori en sia unua kunsido en Havano sabaton, la 17-an de julio, ĉar diference de kunsidoj eĉ en pluraj eŭropaj UK-oj, ĝi havis kvorumon tuj je la komenco. Ĉeestis komence 26 komitatanoj; fine de la kunsido la nombro estis jam 36, nome 32 komitatanoj A, 3 komitatanoj B plus unu intertempe elektita komitatano C.

La ĉefa tasko en la sabata kunsido estis la elektoj. La Komitato voĉdonis per sekreta baloto pri la proponoj de la Elekta Komisiono, kiujn ĝi ricevis jam en majo. Unue estis elektitaj komitatanoj C. Ĉiuj ses kandidatoj sukcesis en la voĉdonado. Por Loes Demmendaal voĉdonis 24, kontraŭ 1 kaj 2 sindetenis; Paulo Branco ricevis respektive 21, 4 kaj 1; Jean Codjo 20, 4 kaj 2; Josep Franquesa Sole 20, 5 kaj 1; Stefano Keller 20, 0 kaj 6; kaj Marcel Delforge 19, 1 kaj 6.

Sekvis la elekto de la Estraro por la periodo 2010-2013. Probal Dasgupta estis reelektita kiel Prezidanto per 26 por, 2 kontraŭ kaj 4 sindetenoj. Claude Nourmont kiel Vicprezidanto ricevis respektive 26, 4 kaj 2 voĉojn, kaj Barbara Pietrzak kiel Ĝenerala Sekretario per 27, 4 kaj 1 voĉoj. Same kiel antaŭe, Nourmont plu respondecos pri edukado, kulturo kaj kongresoj kaj Pietrzak – pri informado. Loes Demmendaal reelektiĝis kiel estrarano pri financo kaj administrado per 28, 2 kaj 2 voĉoj. Tri estraranoj estas novaj: Maritza Gutierrez pri landa kaj regiona agado (resp. 26, 3, 3), Stefano Keller pri eksteraj rilatoj (24, 3, 5) kaj Amri Wandel pri scienca kaj faka agado (23, 5, 4). Kvankam ne en la ĵus antaŭa periodo, Gutierrez estis estrarano jam pli frue dum unu mandato kaj Wandel – dum du mandatoj.

Kiel komitataj reviziantoj estis elektitaj Paulo Branco kaj Marcel Delforge. Ambaŭ ricevis 29 porajn voĉojn; du sindetenis. Simile elektiĝis ankaŭ la membroj de la Financa Komisiono: Flory Witdoeck ricevis 30 porajn voĉojn kun 1 sindeteno, Gianfranco Polerani resp. 29 kaj 2, kaj Josep Franquesa Sole 28 kaj 3.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

PREMIO DEGUĈI AL PHILIPPE CHAVIGNON

La franca esperantisto kaj mondevitano Philippe Chavignon ricevis en la fermo de la Havana UK la prestiĝan Premion Onisaburo Deguĉi. La Premio estis starigita en la Jubilea Jaro 1987 per donaco de Oomoto por ĉiujare distingi agadon, kiu per Esperanto antaŭenigas la internacian amikecon kaj solidarecon en la spirito de L.L.Zamenhof kaj Onisaburo Deguĉi. Pri la laŭreato de la Premio, kiu konsistas el diplomo kaj monsumo de 2000 eŭroj, decidas la Estraro de UEA.

Philippe Chavignon naskiĝis en 1958 kaj esperantistiĝis en 1984. Li ricevis la premion pro sia longtempa agado en multaj landoj de Afriko kaj Latina Ameriko. En tiuj kontinentoj li plenumis diversajn informajn, instruajn kaj organizajn misiojn por UEA. En la 1990-aj li ekaktivis en indiĝenaj medioj, kunlaborante por la projekto Indiĝenaj Dialogoj kaj poste por la UEA-projekto Indiĝenaj Popoloj. Li ankaŭ funkciigis projektojn pri ekoturismo – antaŭ la ĉi-jara UK li organizis i.a. ekskurson tra Gvatemalo – pri sunenergio, memnutrado kaj abelbredado. Li estis dum multaj jaroj komitatano de Unuiĝo Franca por Esperanto. En 2007-2010 li estis komitatano C de UEA, kies dumviva membro li estas.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

SEP ELSTARAJ E-AGANTOJ DIPLOMITAJ EN HAVANO

Sep elstaraj Esperanto-agantoj estis diplomitaj en la ferma ceremonio de la 95-a Universala Kongreso en Havano. Unuafoje la Estraro de UEA aljuĝis la novan Diplomon pri Elstara Arta Agado, kiun la Komitato starigis kiel samrangan ekvivalenton de la Diplomo pri Elstara Agado, asignatan ekde 2007 por rekoni eksterordinare meritplenan agadon por Esperanto. Kiel la nomo diras, la nova diplomo premias eminentan kontribuon al la Esperantaj kulturo kaj arto.

Diplomon pri Elstara Agado ricevis d-ro Rüdiger Sachs el Germanio, kiu ekde 1997 gvidas Internacian Sciencon Esperantistan, ankaŭ redaktante ĝian gazeton “Scienca Revuo”. Diplomon pri Elstara Arta Agado ricevis aktorino Georgina Almanza (Kubo), aktorino Vida Jerman (Kroatio), ĥorestrino Franjo Lévêque (Francio), aktoro Saša Pilipović (Serbio), verkisto Trevor Steele (Aŭstralio) kaj verkistino Spomenka Štimatec (Kroatio).

Gazetaraj Komunikoj de UEA

STARTO DE LA RETEJO <E-KLUBOJ.RU>

Unu el plej gravaj programeroj de REU-Estraro por la sekva jaro estas kreo de la retejo <www.e-klubo.ru>. Ĝi celas unuiĝi informojn pri ĉiuj E-klubo, E-kolektivoj kaj unuopuloj, kiuj loĝas dise en Rusio – en nia granda amata lando. La fina celo estas ke esperantistoj el diversaj rusiaj urboj pere de Interreto povu facile informiĝi pri stato de E-vivo en alia urbo aŭ parto de la lando. Krome la retejo povas helpi interkomunikadon de esperantistoj el diversaj urboj kaj eventualajn reciprokajn vizitojn de esperantistoj. Ideale sed sengarantie – ni havos pli-malpli plenan superrigardon pri fakta stato de E-movado en Rusio.

La retejo jam funkcias – oni povas viziti kaj rigardi. Sed laboro pri ĝi ankoraŭ ne finiĝis, eĉ inverse – plej grava parto nur komenciĝas. La retejo teknike pretas, sed necesas ĝin plenigi per informoj. Gravas, ke <e-klubo.ru> estas farita surbaze de la viki-teknologio, kio faciligas redaktadon de informoj.

Praktikaj demandoj kiuj nun aperas estas jenaj.

Ĉu la listo de la urboj estas kompleta kaj ĝusta? Evidente ne – do bonvolu sendi korektojn – kiuj urboj estas forgesitaj aŭ superflujaj (do forstrekendaj).

Se vi pretas redakti la informojn pri via urbo – rigardu porekzemple preskaŭ pretan paĝon pri Kostroma <<http://e-klubo.ru/Kostroma>>.

Se vi volas rakonti pri via urbo, sed vin “timigas” Vikipedio, skribu al mi kaj ni iel solvos la problemeton.

Alilandaj urboj ne estas en la listo por ne provoki skandalojn, ĉar temas pri aktivado de REU kaj la retejo estas en la zono <ru>. Sed sendube estos tre bone, se decidis aliĝi ankaŭ niaj amikoj el Ukrainio, Belorusio kaj aliaj landoj.

La enhava kunordiganto de la retejo estas Prezidanto de REU, do oni petas ĉiujn, kiuj havas demandojn, korektojn, proponojn ktp, skribi al mi laŭ la retadreso <arosev@gmail.com>.

Grigorij Arosev (Moskvo)

ULRICH BRANDENBURG – NOVA HONORA PATRONO DE UEA

S-ro Ulrich Brandenburg, la germana ambasadoro en Moskvo, estis elektita kiel membro de la Honora Patrona Komitato de UEA. La unuaniman decidon faris la Komitato de UEA en sia kunsido en Havano la 17-an de julio.

Ulrich Brandenburg naskiĝis la 12-an de oktobro 1950. Li estas denaska esperantisto. En aŭgusto 2007 li fariĝis konstanta reprezentanto de Germanio ĉe NATO en Bruselo. Poste, pro sia sperto pri la slava mondo kaj pri Rusio, li estis nomumita kiel ambasadoro en Moskvo, kie li deĵoras ekde aprilo 2010. Post studado de lingvoj en Münster kaj Parizo Brandenburg unue laboris kiel instruisto. En 1980 li ko-

mencis sian karieron en la diplomatia servo de Germanio. Li deĵoris unue en la ambasado en Bagdado en 1982-1984 kaj daŭrigis en la tiamam Sovetunio ĉe la ĝenerala konsulejo en Leningrad (nun Sankt-Peterburg) en 1984-1986 kaj ĉe la ambasado en Moskvo en 1986-1988. Ĝis 1995 li deĵoris en la Ministerio pri Eksterlandaj Aferoj, krom 1991-1992, kiam li studis en la Harvarda Universitato. De 1995 ĝis 1999 li gvidis sekcion ĉe la administracio de NATO en Bruselo. Reveninte al la Ministerio en 1999 li laboris i.a. kiel komisiito pri Rusio, Kaŭkazio kaj Centra Azio kaj kiel vicestro de la Politika Departemento, ĝis sia unua nomumo kiel ambasadoro.

Dum pluraj jaroj Brandenburg aktivis en Germana Esperanto-Junularo, kies prezidanto li estis en 1974-1976. Li redaktis ankaŭ la GEJ-rubrikon “pozitive” en “Germana Esperanto-Revuo”. En 1974 li havis la ĉefan respondecon pri la organizado de la TEJO-kongreso en sia hejmurbo Münster. Vicprezidanto de TEJO li estis en 1973-1975.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

NOVAJ REU-MEMBROJ POR 2010

DUMVIVAJ MEMBROJ

Djes Dva (Italio), Samodaj Vladimir (Moskvo)

INDIVIDUAJ MEMBROJ

Arbekova Katerina (Novosibirsk), Borodin Aleksej (Krasnodara reg.), Deljcov Evgenij (Sankt-Peterburg), Filippov Aleksej (Altaja reg.), Ipekova Marina (Moskvo), Ivanov Aleksandr (Tjumenj), Jerkin Oleg (Vladimira reg.), Kopajev Jurij (Orjola reg.), Lenskaja Galina (Moskva reg.), Ribak Nikolaj (Sankt-Peterburg), Simonov Igorj (Niĵnij Novgorod), Ŝapovalov Oleg (Volgograd), Ŝlafer Aleksandr (Usono)

ALIĜINTAJ KOLEKTIVOJ

Krasnodara E-klubo (+ 2 membroj): *Dudka Viktor, Gaskeviĉ Viktor*

Dimitrovgrada E-klubo “Verda stelo” (7 membroj): *Ĥafizova Marija, Ĥoĥrjakova Galina, Iljutkina Tatjana, Izmajlova Galina, Kirik Tamara, Savaneeva Lidija, Sedova Ljudmila*

Moskva E-klubo “EK-MASI” (+ 6 membroj): *Burmistrova Jelena, Ĉajka Oleg, Domeo Ksenija, Gamaleja Anna, Nujanzina Marija, Smetanina Svetlana*

Societo “Espero” (Sankt-Peterburg) (+ 2 membroj): *Damperova Nina, Tjotkin Dmitrij*

Plena aktuala listo de la membroj troveblas en la ttt-ejo de REU laŭ la adreso <http://reu.ru/index.php?dok=membrolisto>.

KOTIZOJ DE REU/REJM POR 2010

Membri en REU oni rajtas ekde la aĝo 18 jaroj; 14-17-jaruloj rajtas aliĝi kiel kandidatoj.

Individua kotizo – 180 rub. (por Rusio kaj aliaj landoj de KŜŜ; por ceteraj landoj – 18 eŭroj), inkluzivas la membrokarton, Jarlibron/Manlibron de REU, REU-bultenon kaj aliajn informojn de REU, voĉdonrajton en REU-Konferenco, rabatojn ĉe uzo de REU-servoj kaj en aranĝoj de REU/REJM.

Dumviva kotizo – 4500 rub. (por Rusio kaj aliaj landoj de KŜŜ; por ceteraj landoj – 450 eŭroj) – ĉio la sama dum la tuta vivo.

Familia kotizo – 60 rub. (la membrokarto, voĉdonrajto en REU-Konferenco, rabatoj ĉe uzo de REU-servoj kaj en aranĝoj de REU/REJM). La familiajn kotizojn rajtas pagi samadresaj parencoj de individuaj aŭ dumvivaj membroj.

Subtenkotizoj (ĉio la sama kiel por la individua kotizo): *REU-subtenanto* – duobla individua kotizo; *REJM-patrono* – duobla individua kotizo.

Kolektiva membrokotizo – 60 rub. por ĉiu aligita membro (la aliĝintaj kolektivoj pagas minimume por 5 aligitaj membroj), inkluzivas po 1 ekzemplero de REGo kaj Jarlibro/Manlibro de REU por kluboj kun 5-15 aligitaj membroj kaj por ĉiu aldona deko de la aligitaj membroj, aliajn informojn de REU por la kolektivo; la membrokartojn, voĉdonrajtojn en REU-Konferenco, rabatojn ĉe uzo de REU-servoj kaj en aranĝoj de REU/REJM por la aligitaj membroj.

Aliĝkotizo – 300 rub., unufoje pagata de nova aliĝinta kolektivo. La jamaj aliĝintaj kolektivoj ne pagas ĝin. La nova kolektivo iĝas regiona organizaĵo de REU kaj laŭpete ricevas dokumenton pri tio. Se la organizaĵo ne pagas kotizojn por aligitaj membroj dum du sinsekvaj jaroj, ĝi estas konsiderata likvidiĝinta kaj poste devus denove aliĝi.

Rabatita abono de REGo – 300 rub. (ekster Rusio – 18 eŭroj), por ĉiuj membroj. La dumvivaj membroj, kiuj pagis sian kotizon en 2001-2003, plu ricevados REGon sen aldona pago.

Ĉiuj membroj de REU kun la aĝo malpli ol 31 jaroj aŭtomate iĝas membroj de la junulara sekcio REJM (Rusia Esperantista Junulara Movado) kaj ricevas voĉdonrajtojn en REJM-voĉdonoj.

Membroj de REU iĝas aligitaj membroj de Universala Esperanto-Asocio, la malpli ol 31-jaraj – ankaŭ de TEJO.

Aliĝilojn, rublajn kotizojn kaj rabatitajn abonpagojn por REGo sendu (poŝtmandate) al: **Чертилову Михаилу Константиновичу, а/я 21, Одинцово-6, 143006 Московская область**; aŭ uzu aliajn pagmanierojn listigitajn ĉe <<http://reu.ru>>. La eŭraj kotizoj pagendas al la konto **reu-a-p** ĉe UEA.

En drinkejo malgaja viro mendas novan brand-pokaletan ĉiun dekan minuton. La verŝanto finfine demandas:

– Kio okazis al vi?

– Mi kverelis kun la edzino.

Ŝi diris ke ne parolos kun mi dum monato...

– Ha, mi imagas, kian aĉan humoron vi havas!

– Jes ja... Hodiaŭ estas la lasta tago...

(esperanto-anekdotoj)

Eksciu, ke...

NOVAJ (INTER)KLUBAJ PROJEKTOJ

Post GelERT-2 mi dum tri tagoj vizitis Volgogradon por pridiskuti komunan kluban laboron kun Valentina Spicina, prezidantino de la klubo “Espero”, kaj Tatjana Vtorova. Ni interŝanĝis materialojn, dediĉitajn al Tago de Venko: mi ricevis de Tatjana Vtorova ekskursan tekston pri la fama Mamajev-monteto, uzotan dum kluba kunveno en februaro de 2011, ili – nian faldfolion pri la Granda Patria milito. Tiu faldfolio enhavas ankaŭ informon pri nia uljanovska heroo Vladimir Ĥazov, kiu pereis ĉe Stalingrad kaj estis entombigita sur Mamajev-monteto. La volgogradanoj organizos en sia klubo kvizon pri Uljanovsk fare de Margarita kaj Jurij Karcev. Valentina Spicina donacis al nia klubo kelkajn gazetojn kaj tekston por surscenigi ĝin dum estonta Zamenhof-festo. Ŝipeta vojaĝeto trans Volgon kaj naĝado en la rivero, vizitoj al muzeoj “Volgo-Dono-kanalo” kaj “Malnova Sarepta”, kie ankaŭ lokiĝas E-klubo, agrablaj vesperoj ĉe Tatjana Vtorova dum foliumo de malnovaj albumoj pri E-movado malebligis forgesi tiun mallongan vojaĝon.

Margarita Karceva (Uljanovsk)

NOVAJ REKORDOJ ĈE KER-EKZAMENOJ

La 5-an kaj 6-an de julio 2010 en Slovakio kaj Usono okazis la 12-a sesio de la ekzamenoj laŭ la Komuna Eŭropa Referenckadro (KER) paralele en SES (Somera Esperanto-Studado de <lernu.net>-anoj) en la slovaka urbo Piešťany kaj en NASK (Nord-Amerika Somera Kursaro de Esperanto) en la Universitato de San-Diego en Usono. Dank’ al la aktiva antaŭpreparo kaj multnombra partoprenantaro de la EU-projekto Grundtvig dum tiu ĉi ĝemela sesio la ekzamenojn trapasis 48 personoj, t.e. je unu pli ol en la sesio dum la UK en Bjalistoko.

En Slovakio ekzameniĝis 35 personoj, el kiuj 11 je nivelo B1, 10 je B2 kaj 14 je C1. Ili reprezentis 10 landojn: Pollando (21), Slovakio (4), Hispanio kaj Nederlando (po 2), Britio, Danio, Germanio, Rumanio, Rusio kaj Svedio (po 1).

En Usono ekzameniĝis 13 kandidatoj, el kiuj 11 el Usono kaj po 1 el Meksiko kaj Kanado. La plej populara nivelo estis C1 kun 10 kandidatoj. Je nivelo B1 ekzameniĝis 2 personoj kaj je nivelo B2 unu.

Sume la 12-an sesion trapasis 48 personoj el 13 landoj. Rezulte la nombro de trapasintoj de la KER-ekzamenoj kreskis al 186 personoj el 31 landoj. Pollando transprenis la lokon de la lando kun plej multe da ekzamenitoj, entute 28. Dua estas Germanio kun 26 kaj tria Francio kun 25 ekzamenitoj.

La sekva, 13-a ekzamensesio okazis dum la 95-a UK en Havano kaj la 14-a – dum la Itala Esperanto-Kongreso en Lignano. Al ambaŭ sesioj eblas aliĝi rete ĉe <katalin@ikso.net> aŭ surloke.

Katalin Kováts, gvidanto de la KER-komisiono de UEA

SUBVENCIO CIGNO POR DU PROJEKTOJ

Subvencio Cigno de UEA, financata de la japana industriisto Miyoshi Etsuo, estas donata ĉiujare por subteni seriozan Esperanto-agadon en la Tria Mondo aŭ en la iamaj socialismaj landoj de Eŭropo. Ĝia valoro estas 500 000 japanaj enoj, t.e. preskaŭ 4400 eŭroj. Pri la subvencia sumo decidis la Estraro de UEA, kiu anoncas sian decidon en la ferma solenaĵo de la Universala Kongreso de Esperanto.

Ĉi-jare la subvencio estis egale dividita inter du ricevantoj. Esperanto-Asocio de Bosnio kaj Hercegovino ricevas subvencion por la renovigo de sia sidejo-kunvenejo kaj la Komisiono por Meza Oriento kaj Norda Afriko por informado pri Esperanto en arablingvaj landoj, unuavice en Libano kaj Egiptio.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

REVENE AL LA TEMO

Antaŭ ĉ. 1,5 jaroj en REGo okazis diskuto pri la historio de enlanda E-movado. Anatolo Gonĉarov tiel rememoris la epizodon pri la malpermeso de SEJT, kiu devis okazi en 1972 en Novosibirsk (REGo № 6 (49), p. 10): “La urba instanco demandis pri la tendaro ĉe la tutregiona partia instanco. La lasta decidis informi CK-on de KPSU. En Moskvo oni diris: ‘Kiu tendaro??? Kiuj esperantistoj??? Malpermesi!’ ”

En mia reeĥo (REGo № 1 (50), p. 26) tio estis pridubita: “Ĉu tio vere okazis? Ja partiaj funkciuloj de regiona nivelo principe estis memsufiĉaj por malpermesi la tendaron: tiel agi estis por ili pli sekure ol konsulti Moskvon, riskante ricevi mala-grablaĵojn ankaŭ por si mem. En la nuliga letero de Novosibirska Organiza komitato temis nur pri “superaj instancoj”, sen konkretigo. Mi esperas, ke Vladimir Sibirev bonfartas kaj povos klarigi la demandon.”

La klarigo de Sibirev longtempe ne aperis, kaj mi decidis skribi al li rekte. La respondo de Vladimir jenas: “SEJT-14 malpermesis Novosibirska obkomo. Ĉu ĝi konsultiĝis kun Moskvo – mi ne scias.”

Ĉi tiu komento signifas, ke la event-versio de Gonĉarov estas nura supozo, ne bazita sur konfirmitaj faktoj. (Ja tiamaj aktivuloj konsentis kun mi, ke Gonĉarov ne povis ekscii pri detaloj de la SEJT-malpermeso preter Sibirev.)

Paradokse, sed pli-malpli la samon oni povas diri ankaŭ pri mia hipotezo: ja mankas pruvo, ke la obkomo *ne* konsultis Moskvon. Do la demando restas neklarigita.

Viktor Aroloviĉ (Moskvo)

Kruko kaj Baniko decidis iri al la naĝejo. Baniko volas plonĝi, sed ne tre certas.

Kruko: Ek, Banĉjo! Saltu jam!

Fine Baniko kuraĝas salti. Sed mezvoje en la aero li subite mienas tre dubema; li komencas bati la aeron per siaj brakoj, kvazaŭ li volus birdfluge reiri al la plonĝtabulo. Sed fine la gravito venkas, kaj li falas en la akvon kun grandega “ŝpluuuŝ!”.

Kruko ridegas: Ha ha ha! Tio estis amuzega! Mi bedaŭras, ke mi ne havis kameraon, por montri al vi kiom vi mienis timega!

Baniko: Ne, ne, Kruk’, mi tute ne timis.

Kruko: Kial do vi panikiĝis?

Baniko: Duonvoje al la akvo, mi ekmemoris ke mi havas vian poŝtelefonon en la poŝo!

(esperanto-anekdotoj)

FRUSOMERO KELKFRAZE, KELKFOTE

(notoj el Uljanovska E-klubo)

4.05 – 9.05 – La unuaj majaj tagoj estis ligitaj kun la granda festo. La klubanoj vizitis la urban festivalon de dokumentaj filmoj, dediĉitan al la Tago de Venko kaj spektis en la kinejo “Lumière” la filmon “Malliberulo de Faŝismo”. Krome, ili kune vizitis la koncerton “Saluton, Venko”. Aperis esperantlingva faldfolio “Al la Tago de Venko dediĉita”, kies aŭtoro skribis pri uljanovskaj herooj de Granda Patria milito.

17.05 – komuna vizito al koncerto de bardaj kantoj. Bedaŭrinde, neniu kantis ĉi-foje esperantlingve.

20.05 – la fremdlingva fakultato de la pedagogia universitato organizis en Palaco de Libroj la aranĝon “Forbruligitaj libroj”. Temis pri libroj de progresivaj verkistoj el la tuta mondo. Tiuj libroj estis forbruligitaj la 10-an de majo 1933 sur ĉefa Berlina placo. Dum la aranĝo sonis multaj libraj tekstoj kaj kelkaj poemoj (versaĵoj). Nia klubano Ivan Kaĉalov voĉlegis (Esperante) la versaĵon de Heinrich Heine “Lorelaj”. La aŭskultantoj povis ĝui belajn sonojn de Esperanto.

10.06 – en Dimitrovgrad okazis la aranĝo, titolita “La adiaŭa sono”. Inter multaj studentoj, kiuj partoprenis diversajn universitatajn kursojn por pliaĝuloj, estis 5 esperantistinoj. Ili finis E-kurson, gvidatan de la sperta Tatjana Iljutkina. En urba teatro la samideanojn salutis nome de Uljanovska E-klubo M.Karceva, transdoninte al la kursgvidantino kluban dankleteron pro komuna laboro. La ĉeestantoj deziris aŭskulti kelkajn esperantlingvajn frazojn. Certe, tio eblis. Kaj post niaj sal

utvortoj la rektoro de la Universitato povis jam iomete paroli nian belan kaj facilan lingvon. Oni aplaŭdis lin pro la frazo “Mi amas vin”, adresita al partoprenantoj de la aranĝo. Nun la klubo “Verda suno” ree ekfunkcias.

Maje kaj junio en la klubo estis farataj kelkaj esperantlingvaj faldfolioj: “Uljanovsko” (Jelena Tubalec), “Uljanovskaj muzeoj” (Olĝa Terentjeva kaj Ajgulj Vildanova), “Ivan Aleksandroviĉ Gonĉarov” (Olĝa Sirotnina), “La unua Simbirska esperantisto Vasilij Aleksandroviĉ Koposov”

klubaj produktaĵoj: faldfolioj kaj artikolaro

Olĝa kaj Ajgulj, ricevinte diplomojn

(Margarita Karceva kaj Tatjana Kuzjmina), “Palaco de Libroj”, “Arkadij Plastov, popola pentristo” k.a. Entute en la jubilea jaro aperis jam 9 faldfolioj pri nia urbo, ĝiaj vidindaĵoj kaj famaj loĝantoj.

Fine de junio en Uljanovska ŝtata pedagogia universitato estis eldonita scienca artikolaro pri lingvistiko, kie publikigis siajn artikolojn esperantistoj el Iĵevsk (Bronislav Ĉupin), Peterburg (Jekaterina Maliŝeva), Jekaterinburg (Arina Osipova) kaj Uljanovsk (Tatjana Kuzjmina kaj Margarita Karceva). Estas agrable, ke la kvanto de E-aŭtoroj plimultiĝas.

Margarita Karceva (Uljanovsk)

HELPO AL ESPERANTO-BIBLIOTEKOJ

Por la 14-a fojo Esperanto-bibliotekoj povas peti de UEA subvenciojn de la Biblioteka Apogo Roma kaj Poul Thorsen. La subvencioj celas bibliotekojn, kiuj ne estas subtenataj de ŝtato, urbo aŭ simila instanco. Subvencion oni ricevos kiel librojn laŭ la listo, kiu akompanas la peton. Pasintjare sep bibliotekoj ricevis librojn je la valoro de 115 ĝis 260 eŭroj. Oni sendu priskribon pri la biblioteko kaj liston de dezirataj libroj laŭ ordo de prefero. Diskoj k.a. nelibraj varoj ne estos konsiderataj. La petoj atingu la Centran Oficejon de UEA ĝis la 15-a de oktobro papere (Nieuwe Binnenweg 176, 3015 BJ Rotterdam, Nederlando) aŭ rete al <direktoro@co.uea.org>. Kun la vivo kaj agado de la Esperanta poeto Poul Thorsen (1915-2006), kiu kun sia edzino donacis la bazan bonhavyon de la fondaĵo, eblas konatiĝi per la retejo <www.poulthorsen.dk>.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

PLENA VERKARO DE ZAMENHOF FARIĜIS MALMULTEKOSTA!

Plena Verkaro de Zamenhof estas la plej granda eldonprojekto en la historio de Esperanto. Ludovikito (Ito Kanzi; 1918-2005) laboris super ĝi pli ol tri jardekojn, eldonante 56 volumojn kun originalaj kaj tradukitaj verkoj de L.L.Zamenhof, korespondaĵoj k.a. dokumentoj. Kelkaj volumoj jam elĉerpiĝis, kaj kelkaj ne estis eldonitaj. Kunlabore kun Libroteko Tokio kaj Esperantic Studies Foundation la Libroservo de UEA transprenis plejparton de la restantaj stokoj kaj draste malaltigis preskaŭ ĉiujn prezojn. La novaj prezoj estas jam registritaj ĉe la unuopaj titoloj en la reta katalogo de UEA, <katalogo.uea.org>. Anonco pri ili aperis en la julia-aŭgusta numero de la revuo *Esperanto*. La Libroservo de UEA konsilas mendi rapide, ĉar de kelkaj volumoj restas nur malmultaj ekzempleroj.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

Du judaj almozpetaoj renkontiĝis surstrate en Kievo .

Pesaĥ: Mi ĵus venas el la palaco de Lev Brodskij.

Fajbel: Kiom da mono vi ricevis de li?

Pesaĥ: Unu rublon.

Fajbel: Kial tiom malmulte?

Pesaĥ: Mi ne volis tro premi ĉar mi vidis ke lia ekonomia stato malboniĝis.

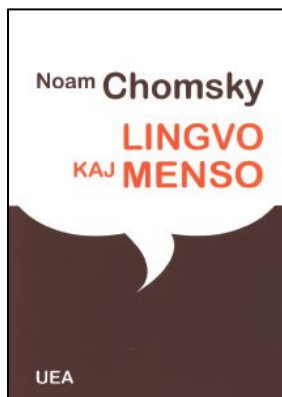
Fajbel: ????

Pesaĥ: Mi rigardis la salonon kaj vidis, ke liaj du filinoj ludas kune unu pianon.

juda humuraĵo de Josef Shemer

 kultúra revuo

MEJLOŜTONA VERKO DE CHOMSKY NUN EN ESPERANTO

Unu el la plej famaj verkoj en la moderna lingvistiko, *Lingvo kaj mensŭ* de Noam Chomsky, estas nun havebla en Esperanto. Ĝia unua anglalingva eldono aperis en 1968, sed en Esperanto aperis ĝia plej nova, tria eldono el 2006. *Lingvo kaj mensŭ* estas tradukita de Edmund Grimley Evans kaj eldonita de UEA. Ĝi estas la dua volumo en la nova serio de mejloŝtonaj sciencaj verkoj “Scienca Penso”, kies celojn estrarano José Antonio Vergara skizas komence de la libro.

“Ni estas tre kontentaj povi eldoni en inde altkvalita esperantigo reprezentan verkon de la plej elstara lingvosciencisto de nia epoko”, diras Prezidanto de UEA Probal Dasgupta, kiu antaŭparole traktas ligojn inter la internacia lingvo kaj universala gramatiko. Li tuŝas ankaŭ sian personan lingvistikan partnerecon kun Chomsky. “Estis plezuro rilati al Chomsky kiel aŭskultema kaj malavara dialogpartnero dum jardekoj”, li skribas, finante: “Mi kaptas la okazon danki lin pro lia tuja esprimo de konsento, kiam mi petis lian permeson pri esperantigo de *Lingvo kaj mensŭ*.” Estas rimarkinde, ke laŭ la iniciato de Chomsky mem la originala eldonejo Cambridge University Press asignis la rajton je Esperanto-eldono al UEA senpage.

En alia antaŭparolo, “Evoluo de la ĉefaj tezoj de Chomsky”, prof. Hiroshi Nagata enkondukas al la legado de la verko, kiu laŭ li “priskribas, laŭeble en neformala maniero, la Chomsky-an generan gramatikon kaj ties psikologiajn kaj filozofiajn implicojn, difinante ties sciencan rolon en historia perspektivo”. Nagata tre laŭdas la elstaran esperantigon. “Plejparto de la Chomsky-aj terminoj estas originalaj, kio sendube prezentas defion al la tradukanto.” Pri tiu defio Edmund Grimley Evans brile sukcesis.

La prezo de la 188-paĝa libro estas 9,90 eŭroj. Ĉe samtempa aĉeto de minimume 3 ekzempleroj la Libroservo de UEA donas rabaton de 1/3. Al la prezo aldoniĝas la sendokostoj (10%, minimume 4 eŭroj).

Gazetaraj Komunikoj de UEA

FORPISIS V.TE

La 5-an de julio en Moskvo forpasis Vjaĉeslav Te (Tjo) (1948-2010), pentristo de la eldonejo “Impeto”. Dum lastaj 15 jaroj Slava desegnis minimume 40 kovrilojn por la libroj de la eldonejo, de la unua – “Vivo de Prometeo” de B.Tornado (1995), ĝis la lasta – “Fabelo pri la triopo” de fratoj Strugackij (2010), kiun la pentristo aranĝis jam estante malsana. Pro la talente ilustritaj libroj lin dankis elstaraj verkistoj Boris Strugackij, Sergej Lukjanenko, Roj Medvedev, Harry Harrison, Istvan Nemere kma.

Aleksandr Ŝevĉenko, eldonejo “Impeto”

TRI PREMIOJ DE FONDAĴO GRABOWSKI EN 2010

Fondaĵo Antoni Grabowski de UEA subtenas elstarajn atingojn de la Esperanta kulturo. La ĵurianoj de la Fondaĵo (Ulrich Lins, István Ertl kaj Mine Yositaka) aljuĝis ĉi-jare tri monpremiojn. La decido estis anoncita en la ferma ceremonio de la 95-a UK en Havano.

Premion 900 USD ricevis Klivo Lendon, kanadano loĝanta en Tokio, kiu esperantigis la epokfaran verkon *La origino de specioj* de Charles Darwin. La traduko aperis en 2009, en la jaro de la 200-a datreveno de la naskiĝo de Darwin kaj 150 jarojn post la apero de la verko. Eldonis ĝin Flandra Esperanto-Ligo. Laŭ la ĵurio la Esperanta versio estas surprize moderna kaj flue legebla. Piednotoj ebligas klaran komprenon de la tiamaj sciencaj konoj kaj bone klarigas la kuntekston. Recenzanto en *Monato* skribis, ke oni legas la tradukon, kvazaŭ Darwin mem verkas en Esperanto.

Alia premio, ankau 900 USD, estis donita al Geoffrey Sutton, angla filologo kaj iama redaktoro de la revuo *Esperanto*, kiu kompilis anglalingvan enciklopedion pri la originala literaturo en Esperanto, *Concise Encyclopedia of the Original Literature of Esperanto*. La 740-paĝa volumo aperis en 2008 ĉe la eldonejo Mondial en Novjorko. Kun pli ol 300 artikoloj pri la plej gravaj verkistoj kaj verkoj, ĝi estas la plej detala manlibro pri la Esperanta literaturo ĝis nun aperinta en nacia lingvo.

Speciala premio 500 USD estas dediĉita al la memoro de Madeleine de Zilah, kiu kunfondis la revuon *La Gazeto* en 1985 kaj kunredaktis ĝin ĝis sia subita forpaso en 2009. Kun ŝia nomo estas ligita la evoluo de *La Gazeto* al unike varia, alt-nivela kultura revuo. Ŝi, ĉiam kun sia edzo Eugeno de Zilah, ekde 1988 organizis internaciajn konferencojn, en kiuj ekde 1990 ĉiujare aŭtoro estis premiita pro elstara libro nefikcia en Esperanto. *La Gazeto* plu aperas, nun sub la redakto de Eugeno de Zilah (kun Ed Borsboom, K. Jakobo kaj Paola de Zilah).

Gazetaraj Komunikoj de UEA

De la 06-a ĝis la 14-a de junio okazis la aranĝo “Ĝemeltagoj ĉe Volgo”, en kiu partoprenis pli ol 30 personoj de diversaj aĝoj.

Mikaelo Bronŝtejn

La urbo Goblinsk¹

03.04.199... sabato

La printempo decidis viziti la urbon iom pli frue ol kutimis la urbanoj. La unuan de aprilo, ankoraŭ nokte, grizblanka densa nubaro estis fuĝinta al nord-oriento, kaj la suno ekde frumatenon fidinde kaj esperige okupis la puriĝintan helbluan spacon. Vigliĝis ĉio kaj ĉiuj. Rojetoj serpente ekimpetis el ĉiu surbeda neĝamasego. Frugilegoj, alvenintaj finmarte kaj laŭkutime okupintaj oldan poplaron apud la fervoja stacidomo, ekgrakis ĉiuj kune, superante eĉ bruon de oftaj ŝarĝvagonaroj. Profanaj aŭtoposedantoj – ŝoforoj subnivelaj – funkciigis motorojn de siaj puraj ferĉevaloj, pace dormintaj dum la tuta vintro en randurba garaĝaro, kaj ekstiris la kompatindan gregon en la urbon, disŝprucante degelintan koton al eĉ pli kompatindaj flankaj piedirantoj.

La sekvaj tagoj estis same sunoplenaj. Asistataj de noktaj frostoj ili sekigis ankaŭ la trotuarojn, do hodiaŭ nur sur bedoj kaj en skvaroj plu amasiĝis kotkovrita neĝo, kaj rojetoj, fluantaj el tiuj neĝamasoj, plenigis oftajn kavojn enasfalte. Dum du tagoj freŝa herbo formis verdajn makulojn en bedpecoj, liberiĝintaj de la neĝo, kaj tie, inter la verdo jen kaj jen ekokulumis flavaj floretoj.

Ie ĉe la tagmezo Maksim kun Pavlik elhejmiĝis por etudumi. la dekjara Pavlik, dum tri jaroj jam fervore sin okupanta pri fotado kaj filmado en porinfana studio “Objektiv”, treege ŝatis tiujn sabatajn promenojn kun tri fotiloj, aĉetitaj de Maksim dum lastaj kvin jaroj. Ĉiu promeno, iam nomita de Maksim “etudumado”, donis al ili bonan predon da momentoj, kaptitaj el la urba, apudurba kaj arbara vivo. Naŭ albumojn jam plenigis iliaj plej bonaj fotoj, du el tiuj fotoj eĉ gajnis premiojn en regionaj konkursoj.

Ili malrapide ekpaŝis al la ĉefstrato, foj-de-foje haltante por fotado. Pavlik, fiere portanta sur larĝa rimeno pezan “Zenit”² kun longa objektivo, jam sukcesis eternigi kvar avinjojn, klaĉantajn surbenke apud la domo, viglan kantan babiladon de parua paro, trijaran knabinon, sekvantan korkan velŝipeton en roĵo. Maksim, havanta “sapujon” kun kolora filmo kaj larĝfilman “Lubitel”, fotis la korton, vekiĝantan kaj verdiĝantan postvintre, kelkajn ĉapojn kaj ĉapelojn, amuze pendigitajn en iu balkono... Ne ĉio ĉi estis ilia celo – ili planis ĝisiri la riveron por foti la fiŝkaptistojn, nepre sidantajn nun sur glacio pro konvena vetero, kaj – de sur la glacio – fari kelkajn freŝajn fotojn de la kampanilo kaj preĝejoj en la vira monaĥejo. Sed alveno en la ĉefstraton ŝanĝis iliajn planojn.

Maksim tute forgesis, ke la tradicia Manifestacio de Stultuloj, okazanta la unuan de aprilo, pro labortago estis prokrastita ĝis sabato. Nun la bunta “stultularo” kun harmonikoj, tamburinoj, fajfiloj okupis asfaltan de la ĉefstrato, jam preskaŭ sekan. La kolono, ĉirkaŭ duonmila, sub sloganoj “Kiu ne marŝas kun ni – tiu estas stul-

¹ Ĉapitroj el la nova romano. Antaŭaj ĉapitroj el tiu ĉi verko estis publikigitaj en REGO №№ 3 (40), 3 (46), 5 (48), 2 (51), 5 (54), 2 (57), 3 (58). (La red.)

² “Zenit”, “Lubitel” – specoj de fotiloj, produktataj en Sovetunio

tulo!”, “Jelcin estas inter ni!”, “Verdan lumon al stulta kapitalismo!” kotopo estis nehaste marŝanta tra la urbo ekde la hospitalo al la malnova centra placo. La kolonanoj ŝerce kaj ride mokadis pacajn surtrotuarajn gapulojn, alvokante ilin aliĝi al la kolono, kaj fojfoje montradis langojn al obezaj pufvangaj milicistoj, deĵorantaj ambaŭflanke de la strato post ĉiuj kvindek metroj. Cetere, la milicistoj akceptis tion pace, kiel senkulpan protestan ludon. Evidente, ili ricevis instrukcion prizorgi nur ebrulojn kaj tro diboĉemajn “stultulojn”.

- Paĉjo, iru ni en la kolonon! – ravite kriis Pavlik.
- Ne estas bona solvo, fileto, – respondis Maksim. – Prefere ni restu sur la trotuaro, sed akompanu la kolonon kaj fotu ĉion interesan.
- Taŭgas, – konsentis Pavlik.

Iom da tempo ili restadis surloke, klakante per obturiloj. Ili fiksas en la fotiloj kelkajn fraŭlinojn, karnavaleske vestitajn kaj abunde ŝminkitajn. La fraŭlinoj ĉirkaŭis altan bubon en milica kasketo kun plasta viziero, sed sen blazono. La bubo havis ruĝe ŝminkitajn vangojn kaj laboreman harmonikon, la fraŭlinoj verve, kun jelpetoj, kantis rusajn ĉastuŝkojn, modere maldecajn. Poste Maksim fotis la ruĝbarban etkreskulon en klaŭna kalpako kun sonoriletoj, regule levantan la dekstran brakon kaj laŭte kriantan versformajn sloganojn. La etkreskulo estis tuturbe konata duonfreneza poeto, kiu dum la soveta tempo dufoje estis enigata specialan kuracejon pro publika deklamado de obscenaĵoj kontraŭ la ŝtata gvidantaro. Ankaŭ nun la versaĵoj, kriataj de li, aludis, inter alie, perversan seksorientiĝon de la ŝtatestro, sed eĉ la milico akceptis tion tute neglekteme. La nova tempo venis, kaj eĉ la prezidento mem ŝajnis absolutan neglektadon de riproĉa, moka kaj kota lavango, verŝata liaflanken sur paĝoj de la gazetaro.

Subite Pavlik krietis:

- Paĉjo, vidu: jen estas onklo Igor!

Maksim turnis la kapon maldekstren, tien, kien montris la filo. Efektive, Igor, prezidanto de la urba Esperanto-klubo, lipharulo en felĉapo, malbutonumita palto, kun flagranta verdblanka skarpo, paŝis preskaŭ en la fino de la kolono. Ambaŭmane li tenis lignan stangon; al ties supra parto estis alnajlita blanka kartona rektangulo kun ridanta verda stelmuzeleto kaj grandlitera ruslingva skribaĵo: “Esperanto estas lingvo de rido!”. Apud la prezidanto paŝis Slava, longhara urba bardo, antaŭ jaro aliĝinta al la klubo. Krom li, apudis kelkaj knabinoj, verŝajne, kursaninoj lastjaraj. Slava ludis gitaron kaj la tuta esperantista kompanio furioze – por superkrii aliajn kompanietojn – kantegis en esperanto pri la pipo, perdita en arbaro.

Maksim levis la manon kaj kelkfoje svingis, salutante la kompanion. Ili rimarkis la saluton, eksvingis responde, kaj Igor faris invitan mangeston. Responde Maksim montris per mano, ke li paŝos apude, sed ekster la kolono, kaj ekiris kun Pavlik.

Kiam ili atingis la placon, tie jam tumultis la festo. Homoj promenadis inter flakoj, celante duoncirklan vicon de butiketoj, instalitan rande de la placo. La butiketoj ofertis sukojn kaj teojn, bierojn kaj vodkon, sandviĉojn, kukojn, bulkojn, kringojn kaj eĉ glaciaĵojn. Tiuj, kiuj jam aĉetis ion por plezurigi la stomakon, amasiĝis ĉe la podio, aranĝita antaŭ la urba Kulturdomo. Sur la podion unu post alia venadis urbaj artistoj kaj artkolektivoj; nun tie estis kantanta kaj dancetanta konata popolense-

blo “Gajaj avinetoj”. La ĉapo de Lenin-monumento en la centro de la placo estis okupata de kelkaj kolomboj. Blanketa birda kakaĵo trafis la maldekstran okulon de la monumento, kaj ĝi ŝajnis komplete palpebrumanta. Krom tio, al ĝia etendita brako iu jam sukcesis kroĉi tri diverskolorajn balonojn – nun ili gaje flirtis en aero – ankaŭ pro tio la urba Lenin aspektis kiel entuziasma partoprenanto de la Stultul-tago. En la placo Maksim, aparte salutinte kelkajn konatojn, aliĝis al la esperantistoj. Pavlik ricevis sian plej ŝatatan grandan kukon kun sekigitaj abrikotoj kaj glason da ĉeriza suko, do, krom fotado, li havis pliajn okupojn – manĝi, trinki kaj gapi diversflanken, serĉante konatajn geknabojn. Cetere, li ne preterlasis aŭskulti parolojn en la kompanio.

- Hej, Maks’! – diris Igor, ĵus disverŝinta moldavian vinon en plastajn glasetojn de la apuduloj. – Vane vi ne aliĝis al nia manifestacio. Ja bonege ni elpensis tion – dum la iro pli ol dudek geuloj interesiĝis pri la afero! Jen varbado pli efika ol gazetaraj anoncoj, kiujn neniuj legas! Ni drinku je prospero de nia lingvo!..
- ... almenaŭ en nia urbo! – ridetis Maksim. – Se dank’ al tiu ĉi agitado vi kolektos novan grupon da dezirantoj, mi pretas ekinstrui aŭtune. Do – je la prospero! Ĉiuj englutis la vinon kaj kelktempe gapis al la podio, maĉante sandviĉojn.
- Estas tro da bruoj ĉi tie, – diris Igor. – Gekoj, ĉu ni foriru al la rivero? La benketoj ĉe borde jam devus esti sekaj... ni povas sidi tie, kanti, trinketi plu...
- Ne malbona penso, – subtenis lin Maksim. – Pavlik kaj mi celis ĝuste la riveron...
- Nu... – diris Slava, – mi dume ne rajtas foriri. Ĉu vi forgesis, ke ankaŭ mi kantos tie, sur la podio?
- Oj! Jes! Ni ne forgesis! Ĉu ankaŭ en esperanto vi kantos? – vigliĝis la knabino.
- Ankaŭ en esperanto, – respondis Slava, iom ruĝiĝinte. – En esperanto mi havas jam du kantojn...

Tiumomente iu kaptis ŝultron de Maksim. Estis rufharulo Eŭĝeĉjo, aperinta el la homamaso. Li estis jam konsiderinde ebria kaj parolis iom stumbe.

- Kia eŝ-esss-speranto?! – blekis li ruslingve, brakumante ambaŭ ŝultrojn de Maksim. – Estas komunaff... komuna feŝ-to! Ĵe n-nekomprene vu-u!
- Bonan feston, Jevgenij, – diris Maksim, liberigante la ŝultron. – Lertu esperanton, kaj vi ĉion komprenos. Tamen, kie vi perdis la viajn?
- Es-ŝpe...eŝpŝe...rrranto ‘ŝtas latino! De pr-roletaroj! – deklaris Eŭĝeĉjo. La deklaro estis renkontita per aplaŭdoj. – Sed... mi ne... ha! Mi ‘ŝtas sola... u-u-u! Tute sola ŝŝi-tie... Ŝŝu vi pov-vaŝ offfertu glaŝ...seton alla mi... sssolulo?
- Jam mankas, – diris Igor.
- Ha! Bed-rinde... – elparolis Eŭĝeĉjo. – D-do mi d-devaŝ ŝaŝe... kaŝe pa-ro-li kun Makss-iŝjo... venoss-slundo!
- Ni iru flanken, – diris Maksim. Li prenis Eŭĝeĉjon je kubuto kaj forkondukis kelkajn metrojn for de la kompanio. Pavlik intertempe estis trovinta iun samklasanimon, do ili vigle babiladis en observebla apudeco.
- Mak...ksiŝjo, k-kara, – arde ekflustris Eŭĝeĉjo, – veenoslun-do! Sss-lundoŝ-venos!
- Venos, venos, ne dubu pri tio, – diris Maksim. – Kaj do?

- Oni... ili... li malfermi vo-olissola! – balbutis Eŭgeĉjo. – Se-ed! Sssed! Kontrrr...rolistoj venos! Ha-a viidu – el Ptr...ptrbr...burgo! Lin a-avertiŝ Ptr...ptrbr... ne, ne taŭg’ – Ptrovski...ĥĥĥ lin ave-ertiss! Nun lakoms... koms...
- Komsomolo... – sufloris Maksim, ridetante.

Eŭgeĉjo forŝvingis tion proteste kaj apenaŭ ne falis.

- Lako... la ko-mi-si-ono! – elparolis li posilabe kaj kvazaŭ eĉ iomete sobriĝis. – P-plen-kon-sis-te-mal-fer-mos! Lako... la-ko-ver-toj-n!
- Do bone, – diris Maksim. – Ili malfermu kun dio.

La afero, pri kiu penis informi la ebria Eŭgeĉjo, ne estis novaĵo por li. La glufermitajn kovertojn, kie ĉiu el la etatanoj de “Rusoplast” skribis sian deziron pri akiro de la akcioj, Nina Dmitrievna, Maŝa kaj Kira akceptadis kaj registradis dum la tuta vendredo. Laŭ supozoj de Maksim, Viĉjo Sigaev havis intencon kaŝe kontroli la kovertojn hodiaŭ... eble, dimanĉe. Malhelpis telefonogramo el la urbodomo. Irinjo hieraŭ sekrete rakontis al Maksim, ke Evelina Pavlovna, sekretariino de Petrovskiĥ, telefonis kaj petis urĝe inviti al la aŭskultilo la direktoron. Irinjo transŝaltis la parolon al lia kabineto. Post kelkaj minutoj la kolerega Sigaev ordonis al Irinjo telefoni al Nina Dmitrievna, ke tiu tuj venu en la kabineton. La timigita Nina Dmitrievna alkuris fulme. La direktoro ion kriegis en sia kabineto, poste vokis Irinjon kaj ordonis, ke ĉiujn kovertojn Nina Dmitrievna metu en sian gardoŝrankon kaj ŝlosu, post tio Irinjo gluu la seruron per paperrubando kun la uzina sigelo.

- Ki-iel malfermu?! – eksklamaciis Eŭgeĉjo, rimarkeble sobriĝanta pro penado kunglui la eventojn. – Tie ja... tie ja povas esti io! Io terura! Je-en vi, ekzemple! Anoncis ducent, s-sed en lako... la-ko-ver-to skribis... skribis... eble, mil!
- Do, Jevgenij, – diris Maksim, kiu rimarkis alvokajn gestojn de Pavlik, – unue, ne vi devas turmentiĝi pri tio, sed li. Due, mi opinias, ke li ĉiuokaze ricevos siajn deziratajn tridek procentojn, eble, eĉ pli. Ekzemple, al Kostja Kuzmiĉov li promesis ĉareton da bonaĵoj, poste tiu – mi scias certe – anstataŭ kvarcent akcioj, anoncitaj antaŭe, skribis en la koverton dek... Kaj mi supozas, ke la direktoro estis invitinta en sian kabineton ne nur lin. Tamen, pardonu min, mi devas nun okupiĝi pri Pavlik – jen li vokas min.
- Se-ed!.. – laŭte elflustris Eŭgeĉjo, poste mansvingis ĉagrene kaj necertapaŝe direktis sin al la butikaro.

Maksim revenis al la esperantistoj. Pavlik kun la samklasanino staris tie, atendante lin.

- Paĉjo, – li diris, – ĉu mi povas iri kun Svetka tien, al la magazenoj? Tie okazas iaj ludoj!
- Hej, knabaĉo! – diris Maksim. – Kia Svetka? Estu pli ĝentila kun la knabino, enkapigu, ke ŝi estas Sveta, aŭ Svetlana.
- Ne premu la knabon, Maks’, – riproĉe diris Igor. – La infanoj rajtas havi propran lingvon.
- Eble jes, – respondis Maksim, – sed ili devas scii ion pri la ĝentileco. En la lernejo oni eĉ ne komunikas al ili, ke kavaliro devas helpi damon surmeti pelton...
- Kavaliro! Kavaliro! Pavlik, ĉu vi estos kavaliro? – ekpepis la knabinoj.

– Mi estos, – deklaris Pavlik plenserioze, provokinte rideksplodon de Igor kaj la knabinaro.

Nur Slava restis serioza kaj eĉ enpenŝiĝinta.

– Vi estas bravulo, Maksim, – li diris. – Ĝuste tiel endas eduki la filon. Kavalirece.

– Mi ne scias... – diris Maksim, – sed ŝajnas al mi, ke poste li havos kelkajn problemojn pro tia edukado.

Igor atente rigardis al Maksim. Ne havanta proprajn infanojn, li tamen detenis sin de iaj konsiloj.

– Maks’ – diris li, – ĉu vi volus helpi la peterburganojn? Ili invitas vin kunveturi Hispanion finjule.

– Ankaŭ mi volas en Hispanion! – laŭte diris Pavlik. – Kun paĉjo!

– Ha! – imitante ekmiron kaj ravon, diris Igor. – Kial ne? Via esperanto estas tute bona. Sed ĉu panjo permesos?

– N-ne, ŝi ne permesos... – Pavlik klinis la kapon, kelkmomente rigardis teren, poste kriis: – Sed se ni prenu ankaŭ ŝin – certe, ŝi permesos!

La kompanio ridegis ĝislarme, nur Maksim ne partoprenis la komunan ridon.

– Mi ne komprenas, – li diris, – kian helpon ili bezonas, la peterburganoj?

– Vidu, – tolereme komencis klarigi Igor, – en Hispanion al la Kongreso perbuse veturos iom malpli ol kvindek personoj, mi ne scias precizan kvanton... Inter ili estas dudek sep komencintoj – studentoj de la Universitato. La ceteraj... mi diru, estas diversaĝaj... tri aŭ kvar pli-malpli spertaj esperantistoj – eble, vi eĉ konas iun. Sed mankas instruanto, mankas gitarludanto. Kvin tagoj tien, kvin tagoj – reen!.. Do vi estas invitata por dumvoje instrui la junularon kaj kanti ĉiujn. Ne hezitu – estas bona propono. La vojo por vi estos senpaga.

Pavlik konjektis, ke lia vojaĝo ĉi-foje ne okazos. Li donis al Maksim la pezan “Zenit”, prenis de li la “sapujon” kaj forkuris kun sia Svetka. Maksim meditis.

– Mi ne scias... – diris li fine. – Tre verŝajne, mi nenien povos veturi ĉi-somere. Eble, vi memoras, mi rakontis en la klubo iomete... Nun okazas privatigo de “Rusoplast” – estas tre komplika afero... Mi opinias, ke ĝi finiĝos ĝuste iam en la fino de la somero. Verŝajne, mi devas resti... ni vidu post semajno aŭ post du. Tamen, kial vi ne proponas tion al Slava? Li gitarludas multe pli bone ol mi, li konas multajn kantojn... Slava, jen estas bona laboro por vi!

– Nu, Ma-aks’, vi trotaksas min! – rebatis Slava. – Se nur por kanti... sed oni devas instrui! Kun mia esperanto... Neserioza parolo...

– “Nun mi invitu sur nian podion certan personon, – anoncis virina voĉo en laŭt-paroliloj, – ĉiuj en la urbo konas lin, liajn ŝatindajn kantojn... Divenu, kiun mi invitos tuj?”

– Jen do, – diris Slava. – Atendu min. Mi revenos... eble, post dek minutoj. Vi povas aŭskulti, aŭ trinki ion dume – ja vi ĉiuj jam aŭdis en la klubo tion, kion mi kantas...

Li svingetis la kapon, ordigante siajn longajn harojn, komplete palpebrumis, kaj iris al la podio.

Vitalij Bianki

Etas sed lertas

Paŝis Geĉjo tra marĉo. Rigardis: inter kanoj nazo elstaras.

Kaptis li la nazon kaj eltiris birdon: la kolo longas, la nazo longas, la gamboj longas, – vera ardeo estus, sed kreske kiel monedo.

“Birdido!” – pensas li. Kaŝis ĝin surbrusten kaj kure ekhejmis.

Hejme lasis li la ardeon surplanken, mem surliten sin faligis – dormi.

“Morgaŭ, – pensas, – mi ĝin nutros”.

Matene li malsuprenigis la piedojn de la lito, komencis enpantoloniĝi. Kaj la ardeo fingron ekvidis, pensis ke estas rano. Bek’ ĝin per la nazo!

– Oho! – Geĉjo krias. – Ĉu batali! Ĵuĉka, Ĵuĉka, al mi!

La hundeto ardeon, la ardeo hundeton. Per la nazo kvazaŭ per tondilo tondas kaj pikas – nur hunda lano disflugas.

Ĵuĉka la voston subteris kaj fuĝon. La ardeo ĝin postkuras sur siaj rektaj gamboj, kvazaŭ sur trikiloj, jen kuregas, jen kuregas, – for de mia vojo, gardu vin!

Geĉjo post la ardeon. Sed ĉu utilas: la ardeo siajn flugilojn klak-klak – kaj trans la barilon.

Malfermis Geĉjo la buŝon:

– Jen do birdido! Etas sed lertas...

Kaj la ardeo plenkreska estis, nur spece tia malalta.

Alflugis ĝi sian marĉon, – tie ĝiaj birdidoj en la nesto antaŭlonge malsatiĝis, la buŝojn malfermadas, ranidojn petas.

tradukis Sergio Verŝinin (Uljanovsk)

La Vulpo kaj la Museto

– Museto, Museto, kial via nazo estas malpura?

– Mi fosis teron.

– Por kio vi fosis teron?

– Mi faris trueton.

– Por kio vi faris la trueton?

– Por kaŝi min de vi, Vulpo.

– Museto, Museto, sed mi insidos vin!

– Sed mi havas dormolokon en la trueto.

– Kiam vi ekvolos manĝi – vi eliros!

- Sed mi havas deponejon en la trueto.
- Museto, Museto, sed mi ja detruos vian trueton.
- Sed mi rifuĝos de vi en kromtrueton – kaj jen vi havu!

tradukis Bronislav Ĉupin (Ijevsk)

Poeto kaj najtingalo

En infanaĝo poeto ne aŭdis najtingalon, – ne bonŝancis. Nur sciis ke la popolo gloris ĝian kantadon. Kaj komencis glorkanti najtingalon. Kaj ankaŭ rozojn.

Najtingalo kaj rozoj alportas ĝojon. Ĝojo alportas famon kaj sukceson. Famo alportas monon.

Ĉe maljuneco la poeto riĉiĝis. Aĉetis al si somerdomon kun roza ĝardeno.

Venis printempo. En arbustoj ekklakis najtingalo. Ekfajfis, ekkantis aro da aliaj birdoj. Al la poeto ne plaĉis tio. Li pensis: “En ĝardeno de la poeto, tutvive glorkantanta solan najtingalon, devas ja loĝi sola najtingalo. Ceteraj birdoj kun ilia mizera pepado kaj kvivitado ne rajtas loĝi en mia ĝardeno.”

Precipe unu birdeto lin agacis. Alvenas poeto por flari rozon – ĝi ekgrincas. Grincas kaj grincadas per teda porda grinco.

– Karuleto, – diris la poeto. – Vi incitas mian muzikan tonsenton. Vi malhelpas min delici rozaromon. Mi forloĝigos vin el mia ĝardeno.

La poeto penetris la arbuston kaj tie – tute apud la tero – li ekvidis simplan herban neston kun kvin terkoloraj ovetoj.

Li zorge prenis la neston el branĉoj – kaj forportis ĝin en arbaron, malproksimen for de la barilo de sia ĝardeno. La modestaspekta birdeto tuttempe flugis post li kaj lamente ĝemis per grinca voĉo.

– Jen, – diris la poeto, mallevante la neston al tero en arbara densejo. – Loĝu ĉi tie. Ni facile povas bonvivi unu sen la alia, karuleto.

Kaj revenis al sia somerdomo.

Vespere li komforte sidiĝis sur kuŝfotelon en sia teraso kaj prepariĝis, kiel ĉiam, aŭskulti najtingalon.

Sed la najtingalo ne ekkantis.

Kaj jen kia malbena: jam neniam plu kantis najtingalo en la rozĝardeno de la poeto.

Evidentiĝis – la poeto mem, per siaj propraj manoj forloĝigis la najtingalon el sia ĝardeno: ja tiu modestaspekta birdeto, tiel malagrabla grincinta ĉe la nesto kun terkoloraj ovetoj, estis ĝuste najtingalo. Ĉe sia nesto, maltrankvila pro siaj birdidoj, najtingalo ne kantas, ne klakas, ne diŝutas lirajn trilojn, sed grincas per malagrabla porda grinco.

La popolo scias tion – kaj verkis enigmon:

“Nek ekstere nek en dometo – najtingala nesteto”.

Tio signifas, ke pordo grincas. Grincas, simile al najtingalo ĉe la nesto.

Sed de kie la poeto sciis tion?

tradukis Oljga Sirotinina (Uljanovsk)

Klara Ilutoviĉ (Elektrostalj)

Sportistoj de la Parolimpiaj ludoj

Parolimpikoj. Brilas ĉampionoj
Kun striktaj limoj de la korpa pov',
Kaj fierigu ilin venkaj kronoj
Por ĉiu plia streĉ' kaj plia prov'.

Se ili eĉ neniam partoprenis
En ajna sporta ludo kaj konkurs',
Se ili, superante sin, eltenas
Faligan trejnon por moviĝo nur,

Jam tial ili estas ĉampionoj –
Super malsan', malforto, malliber'.
Medaloj kaj honoro de rekonoj
Ne gravas por la alta homa ver'.

Entuziasma lum', spirita brulo
Tra la doloro kaj tutkorpa trem'.
Obstinajn skiojn venkas kaleŝulo,
Sed antaŭ ĉio venkas li sin mem.

Pekoj

Murdi, ŝteli, trompi kaj perfidi
Kontraŭhomaj pekoj ĉiam restas.
Kial varti ilin kaj ne bridī?
Ja la vivo tiel bela estas!

Pigra hom' sen gravaj interesoj
Per dormiga neniec' sin vestas
En por morgaŭ planoj kaj promesoj.
Sed la vivo tiel bunta estas!

Ne rezistas iuj kontraŭ premoj,
Kaj malbono sian venkon festas
Inter sanaj, nur senfortaj emoj.
Sed la vivo tiel kara estas!

Ĉiun vokas da vivlum' sufiĉe,
En malĝojo sem' de ĝojo nestas.
Pekas, kiuj vivas malfeliĉe,
Ja la vivo tiel kurta estas!